

ZAKON O POREZNOJ UPRAVI FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

I - OPĆE ODREDBE I POJMOVI

Član 1.

(1) Ovim Zakonom regulira se osnov za primjenu svih poreznih zakona¹, Zakona o jedinstvenom sistemu registracije, kontrole i naplate doprinosa², Zakona o fiskalnim sistemima³ i zakona o doprinosima u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacija) i odnosnih podzakonskih akata, te definiraju određena prekršajna djela iz oblasti poreza i sankcije za ta djela.⁴

(2) Ovaj zakon se odnosi na provođenje i izvršavanje aktivnosti iz oblasti svih vrsta federalnih, kantonalnih, gradskih i općinskih poreza i doprinosa, taksi, posebnih naknada, članarina turističkih zajednica, članarina obrtničkih komora i novčanih kazni za porezne prekršaje⁵.

(3) Pod taksama u smislu stava 2. ovog člana podrazumijevaju se takse na istaknutu firmu i taksa za držanje aparata za igre na sreću i zabavne igre.

(4) Pod posebnim naknadama, u smislu stava 2. ovog člana, podrazumijevaju se opća vodna naknada, naknada za korištenje opće korisnih funkcija šume i posebna naknada za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća.

(5) Pod članarinama turističkih zajednica, u smislu stava 2. ovog člana, podrazumijevaju se članarine koje su dužni plaćati pravna i fizička lica (samostalni preduzetnici) u određenom procentu od ostvarenog ukupnog prihoda ostvarenog obavljanjem određene djelatnosti utvrđene Uredbom o članarinama u turističkim zajednicama.

(6) Pod članarinom obrtničkih komora, u smislu stava 2. ovog člana, podrazumijeva se članarina koju su dužni plaćati obrtnici i lica koja obavljaju srodne djelatnosti u određenom procentu utvrđenom Pravilnikom o visini članarine, njenoj raspodjeli između udruženja obrtnika i udruženja lica koja obavljaju srodne djelatnosti, obrtničkih komora kantona i Obrtničke komore Federacije Bosne i Hercegovine.⁶

Član 2.

(1) Ukoliko su odredbe ovog zakona kojima se reguliraju organizacija i rukovodstvo Porezne uprave, saradnja Porezne uprave sa drugim vladinim organima, *prava i obaveze zaposlenika Porezne uprave*,⁷ prava i obaveze Porezne uprave i poreznih obveznika, identifikacija i registracija poreznih obveznika, podnošenje poreznih prijava

¹ Službene novine Federacije BiH, broj 28/04

² Službene novine Federacije BiH, broj 40/10

³ Službene novine Federacije BiH, broj 27/12

⁴ Službene novine Federacije BiH, broj 28/04

⁵ Službene novine Federacije BiH, broj 40/10

⁶ Službene novine Federacije BiH, broj 40/10

⁷ Službene novine Federacije BiH, broj 44/22

i plaćanje poreza, razrez i naplata poreza, prinudna naplata poreznih obaveza, inspekcijski nadzor, obračun i naplata kamata, odbici i povrat više plaćenih poreza, rokova zastare za razrez, naplata i povrat poreza, žalbe na porezna rješenja, administrativne kazne za porezne prekršaje, podzakonski akti, *uručenje dokumenata*⁸ i porezna mišljenja, drugačije uređene drugim zakonima u Federaciji, tada će odredbe ovog zakona imati prioritet nad drugim odredbama u navedenim oblastima.

(2) *Izuzetno, odredba stava 1. ovoga člana ne primjenjuje se na pitanja koja su uređena⁹ Zakonom o naplati i djelimičnom otpisu dugovanja sportskim kolektivima (“Službene novine Federacije BiH”, broj 37/14)¹⁰, Zakonom o visini stope zatezne kamate na javne prihode („Službene novine Federacije BiH“, br. 48/01, 52/01 i 42/06)¹¹, Zakonom o finansijskoj konsolidaciji privrednih društava u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 52/14)¹² i Odlukom o uslovima raspolažanja obveznicama Federacije Bosne i Hercegovine po osnovu ratnih potraživanja pravnih lica („Službene novine Federacije BiH“, broj 75/09)¹³.*

Član 3.

Pojmovi u upotrebi u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

(1) *Porezi, doprinosi, takse, posebne naknade, članarine i novčane kazne*

- *Porez je novčani iznos koji je porezni obveznik dužan plaćati budžetu u skladu sa poreznim zakonima,*
- *Doprinos je novčani iznos koji je porezni obveznik dužan plaćati vanbudžetskim fondovima u skladu sa propisima koji reguliraju te obaveze,*
- *Takse su novčane obaveze koje je porezni obveznik dužan plaćati u skladu sa zakonima kojima se reguliraju takse na istaknutu firmu i takse na aparate za igre na sreću i zabavne igre,*
- *Posebne naknade su novčani iznosi koje su dužni plaćati porezni obveznici u skladu sa čl. 169. i 170. Zakona o vodama, članu 60. stav 1. tačka a) Zakona o šumama i u skladu sa članom 180. Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća;*
- *Članarine turističkih zajednica su novčane obaveze koje su dužni plaćati porezni obveznici u skladu sa Uredbom o članarinama turističkim zajednicama;*
- *Članarine obrtničkih komora su novčane obaveze koje su dužni plaćati članovi obrtničke komore u skladu sa Zakonom o obrtu i srodnim djelatnostima;*
- *Novčane kazne su novčani iznos koji su evidentirani u registru novčanih kazni po poreznim prekršajima i koje se naplaćuju u postupku prinudne naplate.¹⁴*

⁸ Službene novine Federacije BiH, broj 27/12

⁹ Službene novine Federacije BiH, broj 57/09

¹⁰ Službene novine Federacije BiH, broj 71/14

¹¹ Službene novine Federacije BiH, broj 27/12

¹² Službene novine Federacije BiH, broj 91/15

¹³ Službene novine Federacije BiH, broj 27/12

¹⁴ Službene novine Federacije BiH, broj 40/10

(2) Porezni obveznik

- svako lice koje prema poreznim zakonima podliježe obavezi plaćanja bilo kojeg poreza, kazne ili kamate. Pojam porezni obveznik uključuje i svako drugo lice koje je u ime poreznog obveznika, po poreznim zakonima, dužno platiti porez, kaznu ili kamatu.

(3) Zastupnik poreznog obveznika

- lice koje je zakonom ili drugim aktom ovlašteno da vodi dio ili sve poslove poreznog obveznika, u vezi sa ispunjavanjem poreznih obaveza poreznog obveznika u skladu sa poreznim zakonima.

(4) *Porezna tajna su sve informacije ili podaci o poreznom obvezniku kojima raspolažu porezni organi, izuzev:*

- informacija i podataka za koje porezni obveznik u pisanom obliku izjavi da se ne smatraju poreznom tajnom;
- informacija i podataka datih u takvom obliku da se ne mogu povezati s pojedinačnim poreznim obveznikom ili ga se na drugi način ne može identifikovati;
- *podataka o naplati poreza koji se, prema odredbama ovog zakona, javno objavljaju¹⁵.*
- *podataka o dospjelom, a neplaćenom dugu poreznih obveznika ako se daju sredstvima javnog informisanja (naziv/ime poreznog obveznika, ID broj i ukupan iznos duga).*¹⁶

Porezne informacije i podaci koji se smatraju poreznom tajnom mogu se dati:

- *organima nadležnim za poduzimanje mjera i aktivnosti sa ciljem utvrđivanja poreznih obaveza, odgovornosti za porezne prekršaje i porezna krivična djela;*
- *stranim poreznim vlastima u skladu sa međunarodnim ugovorima i*
- *drugim osobama uz pismeni pristanak poreznog obveznika.*¹⁷
- *Vladi Federacije Bosne i Hercegovine, Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine, Vladi kantona, Skupštini kantona, Gradonačelniku, Gradskoj skupštini, općinskom načelniku, općinskom vijeću i svim federalnim organima uprave i upravnim organizacijama.*¹⁸

(5) Radni dan

- svaki dan osim subote, nedjelje i javno objavljenih praznika.

(6) Knjige i evidencije

- dokumentacija o poslovanju, transakcijama, plaćanjima i prihodima poreznogobveznika koja je, u skladu sa poreznim zakonima, bitna za određivanje njegove porezne obaveze. Knjige i evidencije, između ostalog, uključuju: memorandume, glavne knjige, račune i računovodstvene evidencije u svim oblicima,

¹⁵ Službene novine Federacije BiH, broj 40/10

¹⁶ Službene novine Federacije BiH, broj 27/12

¹⁷ Službene novine Federacije BiH, broj 40/10

¹⁸ Službene novine Federacije BiH, broj 27/12

uključujući i kompjuterske datoteke, software i opis software-a za obradu kompjuterskih datoteka.

Osim ako nije drugačije propisano poreznim zakonima, knjige i evidencije će se voditi na jednom od službenih jezika Federacije.

(7) Organizacija ovlaštena za vršenje platnog prometa

- svako pravno lice koje posjeduje dozvolu za obavljanje platnog prometa (u daljem tekstu: OOPP).¹⁹

(8) Lice

- svako pravno lice, *odgovorno lice u pravnom licu*,²⁰ druga organizacija, fizičko lice - poduzetnik i fizičko lice -građanin.

(9) *Zaposlenik*²¹ poreznog organa

- svako zaposleno lice na bilo kojem nivou poreznog organa.

(10) Nalog za prijenos sredstava

- dokument i prateći primjerici tog dokumenta neophodni za izvršenje prijenosa sredstava sa jednog računa u OOPP na drugi račun.

(11) Rok izvršenja

- određeni razmak vremena u kome treba da se obave pojedine radnje u postupku.

Kada posljednji dan koji je poreznim zakonima propisan za izvršenje neke radnje pada na dan koji nije radni, tada će se ta radnja smatrati izvršenom na vrijeme ako je izvršena prvog sljedećeg radnog dana.

(12) Uručenje dokumenata dokument je uručen:

- pravnom licu ili organizaciji, ako je dokument uručen rukovodiocu (ili licu ovlaštenom za prijem pošte) pravnog lica ili organizacije ili ako je dokument poslan preporučenom poštom na posljednju poznatu adresu pravnog lica ili organizacije;
- fizičkom licu, ako je dokument uručen tom fizičkom licu ili njegovom zakonskom zastupniku, predstavniku ili punomoćniku, ili ako je dokument poslan preporučenom poštom na posljednju poznatu adresu ili mjesto stanovanja tog fizičkog lica.

(13) Međunarodna pravna pomoć

- pravo Porezne uprave Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Porezna uprava) da se, uz saglasnost Federalnog ministarstva finansija - Federalnog ministarstva financija (u daljem tekstu: Ministarstvo), u rješavanju određenog poreznog predmeta, za pomoć obrati inozemnom poreznom organu ili pruži potrebnu pomoć koju u rješavanju poreznog predmeta zatraži inozemni porezni organ.

¹⁹ Službene novine Federacije BiH, broj 40/10

²⁰ Službene novine Federacije BiH, broj 27/12

²¹ Službene novine Federacije BiH, broj 40/10

(14) Porezni ured

- ured Poreze uprave na bilo kojoj razini Porezne uprave čija će se nadležnost za obavljanje određenih aktivnosti utvrditi podzakonskim aktima ili aktima Porezne uprave.

II - ORGANIZACIJA I RUKOVOĐENJE

Član 4.

(1) Porezna uprava je Federalna uprava u sastavu Ministarstva.

(2) *Poreznom upravom rukovodi direktor Porezne uprave (u daljem tekstu: direktor). Direktor ima zamjenika. Direktora i zamjenika direktora imenuje i razrješava²² Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, na prijedlog federalnog ministra finansija - federalnog ministra financija (u daljem tekstu: ministar) na period od četiri godine sa mogućnošću novog imenovanja²³.*

(3) *Porezna uprava organizovana je na dva nivoa i to na nivou Središnjeg ureda i nivou kantonalnih poreznih ureda sa pripadajućim poreznim ispostavama²⁴. U okviru ove globalne organizacijske strukture, odluke vezane za poslove sektora i drugih organizacionih jedinica u svim uredima regulisat će se podzakonskim aktima.*

(4) Središnji ured Porezne uprave nalazi se u Sarajevu.

(5) *Direktor, uz saglasnost ministra a prema provedenoj proceduri utvrđenoj u Poglavlju IV. Zakona o državnoj službi u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 29/03, 39/04, 54/04, 67/05 i 8/06), postavlja i razrješava rukovodioce sektora unutar Središnjeg ureda, rukovodioce kantonalnih poreznih ureda.²⁵ / ²⁶*

(6) *Stav 6. briše se.²⁷*

III - SARADNJA I PRAVNA POMOĆ

Član 5.

(1) Porezni organi su obavezni međusobno sarađivati prilikom izvršavanja dužnosti vezanih za provođenje i izvršavanje poreznih zakona.

(2) Porezni organi i druge vladine institucije i organi u Federaciji obavezni su međusobno sarađivati, bez nadoknade, u izvršavanju dužnosti poreznih organa, te su dužni razmjenjivati informacije koje su relevantne za obavljanje dužnosti koje su povjerene poreznim organima.

²² Službene novine Federacije BiH, broj 27/12

²³ Službene novine Federacije BiH, broj 40/10

²⁴ Službene novine Federacije BiH, broj 40/10

²⁵ Službene novine Federacije BiH, broj 40/10

²⁶ Službene novine Federacije BiH, broj 27/12

²⁷ Službene novine Federacije BiH, broj 40/10

- (3) *U cilju međusobne saradnje, Uprava za indirektno oporezivanje će Poreznoj upravi*²⁸, bez nadoknade, staviti na raspolaganje informacije za inspekcijski nadzor lica koja podliježe obavezi plaćanja poreza koji proizlaze iz prelaska roba preko granica.
- (4) *U cilju međusobne saradnje, Uprava za indirektno oporezivanje će Poreznoj upravi*²⁹, bez nadoknade, staviti na raspolaganje informacije za primjenu mjera naplate porezne obaveze koja proizlazi iz prelaska roba preko granice. Porezna uprava kad utvrdi činjenice i (ili) okolnosti koje daju povoda sumnji o postojanju krivičnih djela iz oblasti poreza, istražit će relevantne informacije i, nakon odluke da ima osnova za podizanje krivične prijave za krivično djelo, proslijedit će relevantne dokaze i preporuke nadležnom tužilaštvu.
- (5) Na zahtjev tužilaštva, porezni organi pružit će pomoć u prikupljanju podataka u istražnom postupku zbog kršenja poreznih zakona.
- (6) Na zahtjev Porezne uprave, federalni i kantonalni organi nadležni za unutrašnje poslove dužni su, bez nadoknade, osigurati neophodnu pomoć za izvršenje poreznih aktivnosti, a posebno u slučajevima privođenja i drugih vrsta asistencije prilikom rada na terenu.
- (7) *Porezna uprava dužna je razmjenjivati informacije sa odgovarajućim organima u Republici Srpskoj i Brčko Distriktu u cilju većeg poštivanja poreznih zakona oba entiteta i Distrikta.*³⁰
- (8) *Porezna uprava i Uprava za indirektno oporezivanje dužne su koordinirati aktivnosti i obostrano razmjenjivati informacije sa odgovarajućim organima u Republici Srpskoj i Brčko Distriktu u cilju većeg poštivanja poreznih zakona oba entiteta i Distrikta.*³¹

Član 6.

- (1) Pružanje međunarodne pravne pomoći zasniva se na međunarodnim ugovorima.
- (2) Ako nije sklopljen međunarodni ugovor, pravna pomoć se pruža pod sljedećim uvjetima:
- ako postoji uzajamnost,
 - ako se država koja prima pravnu pomoć obaveže da će primljene obavještenja i dokumentaciju koristiti samo u svrhu poreznog, prekršajnog i krivičnog postupka, kao i da će ta obavještenja i dokumentacija biti dostupni samo onim licima, organima uprave i sudovima koji vode navedene postupke,
 - ako dostavljanje podataka ne ugrožava javni poredak i druge bitne interese Federacije, da ne postoji opasnost odavanja trgovinske, industrijske, tehnološke ili profesionalne tajne, kao i da davanje podataka neće poreznom obvezniku uzrokovati štetu nespojivu sa svrhom pravne pomoći.
- (3) Prije dostavljanja obavještenja i dokumentacije stranoj državi, obavještava se lice na koju se navedena obavještenja i dokumentacija odnose.

²⁸ Službene novine Federacije BiH, broj 40/10

²⁹ Službene novine Federacije BiH, broj 40/10

³⁰ Službene novine Federacije BiH, broj 40/10

³¹ Službene novine Federacije BiH, broj 40/10

(4) Ako međunarodnim ugovorom nije predviđena mogućnost međusobnog neposrednog kontakta sa inozemnim organima, domaći organi kontaktiraju sa inozemnim organima preko organa uprave nadležnog za vanjske poslove Bosne i Hercegovine.

IV - PRAVA I OBAVEZE POREZNE UPRAVE

Član 7.

(1) *Zaposlenici*³², u okviru svojih ovlaštenja utvrđenih zakonima Federacije, *imaju*³³ obaveze i pravo da:

- se strogo pridržavaju svih zakona Federacije;
- vode evidenciju o poreznim obveznicima;
- utvrđuju poreznu obavezu poreznog obveznika na osnovu njegove porezne prijave, njegovih poslovnih knjiga i evidencija, kao i drugih dokaza, uključujući korištenje indicija kao dokaza u skladu sa članom 67. ovog zakona;
- traže izvršavanje naloga za plaćanje, te u slučaju neplaćanja ili nepravilnog plaćanja, primjenjuju mjere, na zakonom propisani način, kako bi se osiguralo izvršenje ovih naloga;
- obavljaju inspekcijski nadzor u skladu sa odredbama poglavlja ovog zakona kojim se reguliše inspekcijski nadzor, izvršavaju aktivnosti prinudne naplate u skladu sa odredbama poglavlja ovog zakona kojim se regulišu postupci prinudne naplate i na drugi način primjenjuju sva ovlaštenja koja su im data u ovom zakonu ili bilo kojem drugom zakonu opće primjene u svim dijelovima Federacije;
- u skladu sa procedurama iz člana 8. ovog zakona zahtijevaju od poreznih obveznika i drugih lica da daju izjavu i predoče dokumente i druge informacije neophodne za provedbu poreznih zakona;
- u skladu sa procedurama iz člana 9. ovog zakona, uđu u prostorije u kojima se nalaze ili bi se mogle nalaziti knjige i evidencije ili drugi predmeti potrebni za provedbu poreznih zakona, te da pregledaju te knjige i evidencije, uzimaju izvode, sačinjavaju kopije ili izuzimaju evidencije i knjige; u slučaju izuzimanja knjiga i evidencija, porezni obveznik i njegov zastupnik će imati pristup istim i dostavit će im se kopija dokumenata;
- tokom inspekcijskog nadzora obavještavaju porezne obveznike o njihovim pravima i obavezama;
- obavještavaju porezne obveznike o postojećim porezima, procedurama i uvjetima plaćanja poreza, kao i o poreznim zakonima i podzakonskim aktima;
- pružaju obrazovne usluge o poreznim zakonima, te pravima i obavezama poreznih obveznika;
- poreznim obveznicima daju besplatne obrasce za porezne prijave;

³² Službene novine Federacije BiH, broj 40/10

³³ Službene novine Federacije BiH, broj 40/10

- odnose se prema poreznim obveznicima i drugim licima sa poštovanjem i uvažavanjem;
- provode porezne istrage i prikupljaju informacije o mogućim poreznim prekršajima i krivičnim djelima, te nadležnim organima podnose prijave u vezi sa poreznim prekršajima i krivičnim djela;
- *izdaju prekršajne naloge*³⁴ za porezne prekršaje propisane u ovom ili bilo kojem drugom poreznom zakonu;
- proslijeđuju informacije, uključujući porezne tajne, koje su otkrivene tokom porezne istrage ili se za njih saznalo tokom bilo koje pravne službene radnje koju vrše radnici Porezne uprave, nadležnim organima kada postoji sumnja da je počinjen prekršaj ili krivično djelo;
- lice koje je pod krivičnom istragom već na prvom ispitivanju obavijeste o djelu za koje se tereti i o osnovama optužbe;
- objave okolnosti počinjenih poreznih prekršaja ili krivičnih djela iz oblasti poreza i imena osuđenih počinitelja putem masovnih medija, a također otkriju počinitelje koji izbjegavaju istragu ili suđenje;
- koordiniraju aktivnosti sa sudovima i drugim nadležnim organima vezano za obustavu početka postupka likvidacije, stečaja, reorganizacije ili poništavanja registracije pravnog lica ili organizacije na period do *stotinu vadeset (120)*³⁵ dana radi provedbe poreznih zakona;
- zatraže od nadležnih organa koji izdaju dozvole ili su ovlašteni da izdaju dozvole, a koji nisu nadležni za poreze, da okončaju ili odbiju izdavanje dozvola fizičkim licima, fizičkim licima registrovanim kao poduzetnicima, te pravnim licima ili organizacijama koje nisu izmirile svoje porezne obaveze;
- koriste usluge stručnjaka ili vještaka za pomoć u istragama ili određivanju tačnih poreznih obaveza kada takvo stručno znanje nije dostupno u okviru poreznih organa;
- sarađuju po poreznim pitanjima sa nadležnim organima u Republici Srpskoj i Distriktu Brčko;
- čuvaju porezne tajne, osiguraju da angažirani vještaci i stručnjaci ne otkrivaju porezne tajne i poštuju pravila o arhiviranju informacija o poreznim obveznicima;
- primjenjuju porezne odbitke ili vraćaju preplaćene porezne obaveze;
- pruže zaštitu radnicima i uredima Porezne uprave;
- upotrijebi opravdanu silu kada je to potrebno za izvršavanje njihovih službenih dužnosti i da nose kratko vatreno naoružanje;
- u postupku otkrivanja, istraživanja, sprečavanja, prikupljanja dokumentacije i prijavljivanja poreznih krivičnih djela preduzimaju sve mjere i radnje, u skladu sa ovlaštenjima organa unutrašnjih poslova predviđenih u odredbama Zakona o

³⁴ Službene novine Federacije BiH, broj 40/10

³⁵ Službene novine Federacije BiH, broj 40/10

krivičnom postupku ("Službene novine Federacije BiH" broj 43/99), na način i pod uvjetima koji su propisani u tom zakonu. Procedure za poduzimanje navedenih mjera i radnji utvrdit će se podzakonskim aktom;

- sarađuju sa institucijama nadležnim za provođenje istraga u cilju otkrivanja korupcije u poreznim organima;
- izdaju mišljenja i tumačenja za provedbu poreznih zakona koji moraju biti u skladu sa stavovima Ministarstva;
- obavljaju svoje dužnosti širom Federacije; i
- druge obaveze i prava utvrđena i drugim zakonima Federacije.

(2) *Zaposlenicima poreznog organa nije dozvoljeno da budu u organima političkih stranaka, niti u zakonodavnoj vlasti na bilo kojem nivou.³⁶*

Član 8.

- (1) Porezna uprava ima pravo da pozove bilo koje lice da izjavu li da predoči dokumente ili druge knjige i evidencije potrebne za provedbu poreznih zakona.
- (2) Oblik poziva odredit će Porezna uprava i uključiti: svrhu poziva, vrijeme i mjesto davanja izjave ili predočavanja dokumenata, te prava i obaveze pozvane stranke.
- (3) Poziv će se uručiti licu najmanje tri (3) radna dana prije dana davanja izjave ili predočavanja dokumenata.
- (4) U slučajevima kada se u pozivu zahtjeva predočavanje knjiga i evidencija, dokumenata ili drugih predmeta u pozivima će se opisati, koliko je to moguće, koje je knjige i evidencije ili druge predmete potrebitno predočiti.
- (5) Fizička lica koja nisu napunile osamnaest (18) godina bit će pozvana putem svojih roditelja ili drugih zakonskih zastupnika.
- (6) Lice koje je pozvano može zatražiti od poreznog organa da promijeni mjesto ili vrijeme davanja izjave ili predočavanja dokumenata navedenih u pozivu, a najkasnije jedan radni dan prije davanja izjave ili predočavanja dokumenata. Odluka o tome da li će ova promjena biti dozvoljena ili ne je u isključivoj nadležnosti lica koje je izdalо poziv.
- (7) Pozvana stranka ima pravo na to da njen ovlašteni punomoćnik sudjeluje u toku ispitivanja kao i da snimi cijeli tok ispitivanja na video ili audiokasetu.
- (8) Tokom ispitivanja porezni organ ne smije tražiti od pozvane stranke informacije koje su zabranjene Krivičnim zakonom Federacije Bosne i Hercegovine.
- (9) Porezni organ nema pravo zatražiti da pozvana stranka ispunjava i (ili) potpisuje dokumente mimo svoje volje.
- (10) Pismeni zapisnik postavljenih pitanja i datih odgovora u toku davanja izjave sastavit će, potpisati i datirati lice koje vodi sastanak. Video ili audiokaseta sastanka može biti sastavni dio zapisnika.

³⁶ Službene novine Federacije BiH, broj 40/10

(11) Pozivanje stranke, ispitivanje pozvane stranke i sačinjavanje zapisnika provodi se u skladu sa Zakonom o upravnom postupku, ako nije drugačije regulisano odredbama ovog Zakona.

Član 9.

- (1) *Zaposlenici*³⁷ Porezne uprave imaju ovlaštenje da uđu na svaki posjed ili u prostorije gdje se:
- čuvaju ili mogu čuvati knjige i evidencije ili drugi predmeti potrebni za provedbu poreznih zakona ili
 - obavljaju ili bi se mogle obavljati bilo koje aktivnosti potrebne za provedbu poreznih zakona.
- (2) Procedure i svrhu ulaska u poslovne prostorije poreznog obveznika utvrdit će se podzakonskim aktima.
- (3) Pristup poreznog organa stambenim prostorijama koje se koriste ili ne koriste za poslovne aktivnosti bez saglasnosti fizičkog lica koje tu stanuje, dopustit će se samo ako taj porezni organ dobije i pokaže nalog koji je izdao odgovarajući sud.
- (4) Ulazak na posjed ili prostorije poreznog obveznika u vezi sa provođenjem krivičnih istraga obavit će se u skladu sa Zakonom o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine.

Član 10.

- (1) *Zaposlenici*³⁸ poreznih organa koji djeluju u okviru svojih službenih ovlaštenja oslobođeni su odgovornosti za štetu pričinjenu drugim licima koja je tim djelovanjima nastala. U takvim slučajevima za počinjenu štetu tužba se podiže protiv Federacije.
- (2) *Zaposlenici*³⁹ poreznog organa odgovorni su materijalno, disciplinski, prekršajno i/ili krivično za štetu koju su na radu ili u vezi sa radom, namjerno ili iz grube nepažnje, prouzrokovali Poreznoj upravi.⁴⁰
- (3) *Porezna uprava Federacije Bosne i Hercegovine je organ od značaja za javnu sigurnost.*⁴¹

Član 11.

Ako nije drugačije propisano ovim zakonom ili drugim poreznim zakonima, pravo dano radniku porezne uprave članom 7. ovog zakona može se prenijeti na druge porezne radnike u skladu sa instrukcijama koje je utvrdila Porezna uprava.

Član 12.

Porezna uprava se finansira iz Budžeta Federacije i drugih izvora koji se propisuju podzakonskim aktima.

³⁷ Službene novine Federacije BiH, broj 40/10

³⁸ Službene novine Federacije BiH, broj 40/10

³⁹ Službene novine Federacije BiH, broj 40/10

⁴⁰ Službene novine Federacije BiH, broj 40/10

⁴¹ Službene novine Federacije BiH, broj 40/10

Član 12a.⁴²

- (1) Na prijedlog ministra, Vlada Federacije može donijeti odluku kojom će utvrditi pravo zaposlenika Porezne uprave koji rade na poslovima kod kojih postoje posebni uvjeti rada, na poseban dodatak u visini do 30%⁴³ osnovne plaće.
- (2) Odlukom iz stava 1. ovog člana utvrdit će se poslovi kod kojih postoje posebni uvjeti rada i procent posebnog dodatka za te poslove.
- (3)

V - PRAVA I OBAVEZE POREZNIH OBVEZNIKA

Član 13.

Porezni obveznik ima pravo:

- da iz ureda Porezne uprave dobije besplatne informacije o porezima, kao i poreznim zakonima i odnosnim podzakonskim aktima kojima se reguliraju procedure za plaćanje i uvjeti plaćanja;
- dobiti besplatne primjerke poreznih obrazaca i prijava za svoju ličnu upotrebu;
- da ga porezni organi i njihovi radnici tretiraju uljudno i s poštovanjem;
- da zastupa vlastite interese pred poreznim organima neposredno ili putem ovlaštenog predstavnika;
- da izabere način vođenja knjiga, u skladu sa poreznim zakonima i podzakonskim aktima, u svrhu obračunavanja i plaćanja poreza;
- da na propisani način koristiti porezne olakšice u skladu sa poreznim zakonima;
- da daje objašnjenja poreznim organima o načinu obračunavanja i plaćanja poreza;
- da bude prisutan tokom svih uredskih ili terenskih kontrola u skladu sa podzakonskim aktima;
- da uloži žalbu u skladu sa poreznim zakonima na rješenja poreznih organa;
- da traži od nadležnih sudova pomoć ili naloge potrebne za izvršenje prava koja mu pripadaju prema ovom ili drugim poreznim zakonima; i
- da ima bilo koja druga prava utvrđena poreznim zakonima ili podzakonskim aktima koji imaju opću primjenu.

Član 14.

- (1) Porezni obveznik ima obavezu:

- da se, u skladu sa Poglavljem VI. ovog zakona, registrira kod poreznih organa i da prijavi uredu za registracije svaku promjenu adresu, vlasništva ili pravnog statusa;

⁴² Službene novine Federacije BiH, broj 40/10

⁴³ Službene novine Federacije BiH, broj 44/22

- da vodi knjige i evidencije na način utvrđen zakonima i podzakonskim aktima, te da osigura vođenje i čuvanje tih knjiga i evidencija, uključujući prateće kompjuterske evidencije i dokumente, na period od pet (5) godina od dana dospijeća porezne prijave za porez na koji se odnose te knjige i evidencije;
 - da podnosi porezne prijave u obliku, na mjestu i u vrijeme propisano poreznim zakonima i podzakonskim aktima;
 - da izmiruje svoje porezne obaveze na način i pod uvjetima utvrđenim poreznim zakonima i podzakonskim aktima;
 - da, u skladu sa zakonima Federacije, podnosi dokumente i druge informacije koje zatraže porezni organi, a koje su potrebne za provedbu poreznih zakona;
 - da ne ometa nijednog radnika poreznog organa da zakonski obavlja svoje dužnosti;
 - da u roku od pet (5) radnih dana obavijesti porezni ured o otvaranju ili zatvaranju računa u OOPP (za pravna lica ili organizacije Federacije o računima koje koriste u Federaciji i u inozemstvu; za strana lica i organizacije o računima koje koriste u Federaciji i računima putem kojih se izvršavaju njihove poslovne aktivnosti); ova odredba se ne primjenjuje na fizička lica, osim na ona koja se vode kao samostalni poduzetnici ili obrtnici; i
 - da izvršava sve druge dužnosti utvrđene poreznim zakonima i podzakonskim aktima.
- (2) Za neizvršavanje ili nepravilno izvršavanje obaveza koje porezni obveznik ima prema poreznim zakonima, bit će odgovoran na način i prema uvjetima utvrđenim ovim zakonom ili drugim zakonima Federacije.

VI - REGISTRACIJA I IDENTIFIKACIJA POREZNIH OBVEZNIKA

Član 15.

- (1) Svi porezni obveznici moraju imati identifikacioni broj poreznog obveznika u skladu sa podzakonskim aktima.
- (2) Svako lice od kojeg se poreznim zakonima i podzakonskim aktima zahtjeva da poreznim organima podnese prijavu, izjavu ili drugi dokument, unijet će u tu prijavu, izjavu ili drugi dokument identifikacioni broj poreznog obveznika.
- (3) Svako lice od kojeg se poreznim zakonima i podzakonskim aktima zahtjeva da poreznim organima podnese prijavu, izjavu ili drugi dokument koji se odnosi na drugo lice, zatražit će od tog lica njegov identifikacioni broj poreznog obveznika. Taj broj će se unositi u prijavu, izjavu ili drugi dokument.
- (4) Porezni organ će navesti identifikacioni broj poreznog obveznika lica u svim obavijestima koje se šalju tom licu.
- (5) Identifikacioni broj poreznog obveznika koji je dodijeljen nekom licu bit će jedinstven i jedini broj tog lica u svrhu svih poreza i za sve porezne organe.

Član 15a.⁴⁴

(1) Identifikacioni broj dodijeljen poreznom obvezniku oduzet će se u sljedećim slučajevima:

1. ako se utvrdi da je identifikacioni broj dodijeljen bez podnošenja propisane dokumentacije ili ako je lažna dokumentacija, odnosno lažne informacije korištene u postupku dodjele identifikacionog broja;
 2. ako je nakon izdavanja identifikacionog broja zakonodavac propisao druge uvjete za poreznu registraciju i identifikaciju poreznog obveznika, a porezni obveznik ne postupi u skladu sa izmijenjenom zakonskom regulativom;
 3. ako nadležni sud utvrdi da je upis u sudske registre bio nedopustiv ili je naknadno postao nedopustiv;
 4. u drugim slučajevima u kojima se utvrdi da je dodjela identifikacionog broja bila nedopustiva ili je naknadno postala nedopustiva.
- (2) Postupak oduzimanja identifikacionog broja provodi se na zahtjev lica koje ima pravni interes ili po službenoj dužnosti, u skladu sa odredbama upravnog postupka. Postupak provodi organizaciona jedinica Porezne uprave koja je i dodijelila identifikacioni broj poreznom obvezniku.

Član 16.

- (1) Porezni obveznici dužni su registrirati se kod Porezne uprave u mjestu, u roku i na način utvrđen u ovom poglavlju.
- (2) Obrazac prijave za registraciju će se utvrditi podzakonskim aktima.
- (3) Porezni obveznik - pravno lice i organizacija u prilogu prijave za registraciju dostavlja poreznom organu rješenje o sudskej registraciji sa prilozima *i izvod iz sudskeg registra koji ne može biti stariji od trideset (30) dana od dana izdavanja*⁴⁵, a porezni obveznik - fizičko lice - preduzetnik rješenje o registraciji izdato od nadležnih gradskih i općinskih organa.
- (4) Nakon završetka registracije poreznog obveznika, Porezna uprava će tom poreznom obvezniku izdati uvjerenje o registraciji.

Član 17.

- (1) Pravno lice ili druga organizacija iz Federacije čije se sjedište nalazi u Federaciji registrirat će se kod poreznog ureda u čiju nadležnost spada lokacija tog sjedišta. Prijava za registraciju podnijet će se u roku od pet (5) radnih dana od dana registracije pravnog lica ili druge organizacije kod sudskeih i drugih nadležnih organa.
- (2) Fizičko lice koje je dužno da se registrira kao poduzetnik, u skladu sa zakonima Federacije, registrirat će se kod poreznog ureda u čiju nadležnost spada lokacija mjesta gdje se obavlja većina poslovnih aktivnosti tog fizičkog lica. U slučajevima gdje ne postoji mjesto gdje se obavlja većina poslovnih aktivnosti, registracija će se vršiti kod poreznog ureda u čiju nadležnost spada poslovni ili stambeni prostor iz kojeg se

⁴⁴ Službene novine Federacije BiH, broj 40/10

⁴⁵ Službene novine Federacije BiH, broj 40/10

upravlja poslovnim aktivnostima. Prijava za registraciju podnijet će se u roku od pet (5) radnih dana od dana obavezne registracije fizičkog lica kao poduzetnika kod nadležnih organa.

- (3) Pravno lice ili organizacija iz Federacije čije se sjedište nalazi izvan Federacije registrirat će se kod Središnjeg ureda Porezne uprave. Sjedište tog pravnog lica ili organizacije smarat će se da je u okviru nadležnosti Središnjeg ureda Porezne uprave. Prijava za registraciju podnijet će se u roku od pet (5) radnih dana od dana registracije pravnog lica ili organizacije kod odgovarajućih nadležnih organa;
- (4) Posebna organizaciona jedinica pravnog lica ili organizacije iz Federacije registrirat će se kod poreznog ureda u okviru čije nadležnosti se nalazi lokacija sjedišta tog pravnog lica ili organizacije. Prijavu za registraciju treba podnijeti u roku od pet (5) radnih dana od dana osnivanja te posebne organizacione jedinice u skladu sa zakonima Federacije.
- (5) Predstavništvo stranog pravnog lica ili organizacije u Federaciji registrirat će se kod poreznog ureda u okviru čije se nadležnosti nalazi lokacija sjedišta tog predstavništva. Prijavu za registraciju treba podnijeti u roku od pet (5) radnih dana od dana obavezne registracije predstavništva kod odgovarajućih nadležnih organa.
- (6) Jedinica investicionog fonda registrirat će se kod poreznog ureda u okviru čije se nadležnosti nalazi lokacija sjedišta Uprave te jedinice investicionog fonda. Prijavu za registraciju podnijet će Uprava u roku od pet (5) radnih dana od dana registracije jedinice investicionog fonda kod odgovarajućih nadležnih organa;
- (7) Ukoliko porezni obveznik koji je trenutno registriran prema gore navedenim stavovima promjeni svoje sjedište ili mjesto gdje se obavlja većina poslovnih aktivnosti, vlasništvo ili pravni status, tada će porezni obveznik u pisanoj formi u roku od pet (5) dana o toj promjeni obavijestiti porezni ured kod kojeg je trenutno registriran.
- (8) Ukoliko porezni obveznik koji je trenutno registriran prema gore navedenim stavovima promijeni svoje sjedište ili mjesto gdje se obavlja većina poslovnih aktivnosti, a novo sjedište, odnosno mjesto gdje se obavlja većina poslovnih aktivnosti je u nadležnosti drugog poreznog ureda, a ne poreznog ureda kod kojeg je porezni obveznik trenutno registriran, tada će porezni obveznik u pisanoj formi u roku od pet (5) dana o toj promjeni obavijestiti oba porezna ureda.

Član 18.

- (1) Nadležni sud ili drugi nadležni organ koji registrira pravna lica ili organizacije obavještava porezni ured u okviru čije nadležnosti se nalazi sjedište pravnog lica ili organizacije o registraciji, ponovnoj registraciji, stečaju ili likvidaciji ili reorganizaciji pravnih lica ili organizacija u roku od pet (5) radnih dana od dana registracije, ponovne registracije ili od početka postupka stečaja, likvidacije ili reorganizacije pravnog lica ili organizacije.
- (2) Organ uprave ili drugi nadležni organ koji obavlja registraciju poduzetnika obavještava nadležni porezni ured o svakoj novoj registraciji, poništavanju registracije ili promjeni registracije u roku od pet (5) radnih dana od dana takve promjene.

(3) Organ uprave ili drugi nadležni organ koji vodi evidenciju o imovini i upisuje promjene o vlasništvu nad imovinom obavještava nadležni Porezni ured o svim promjenama u roku od pet (5) radnih dana od dana takve upisane promjene kod subjekta nad čijom imovinom je Porezna uprava upisala zakonsku hipoteku.⁴⁶

Član 19.

OOPP može otvoriti račune za pravno lice, organizaciju ili fizičko lice koje je registrirano kao poduzetnik jedino nakon predočavanja dokumenta koji izda Porezna uprava, a kojim se potvrđuje registracija poreznog obveznika u skladu sa ovim poglavljem.

VII - PRIJAVE

Član 20.

- (1) Porezna prijava je prijava porezne obaveze koju je porezni obveznik dužan podnijeti Poreznoj upravi i sastoji se od izvještaja i drugih relevantnih dokumenata u vezi sa poreznom obavezom tog lica.
- (2) Izuzev ako je drugačije propisano poreznim zakonima, lice podnosi poreznu prijavu za svaku vrstu poreza kojoj to lice podliježe u skladu sa poreznim zakonima.
- (3) Porezna prijava se smatra podnesenom onoga dana kada ju primi Porezna uprava u obliku, na način i u mjestu propisanim ovim poglavljem i podzakonskim aktima.
- (4) Porezna prijava će se smatrati primljenom od Porezne uprave u skladu sa stavom 3. ovog člana i onda kada su zadovoljeni sljedeći uvjeti:
- porezni obveznik predoči poštansku potvrdu da je porezna prijava poslana poštom ili posjeduje kopiju porezne prijave koja je ovjerena prijamnim štambiljem Porezne uprave i
 - porezni obveznik dokaže da je plaćanje porezne obaveze prikazane u poreznoj prijavi izvršeno u skladu sa stavom 2. Člana 37 ovog zakona.
- (5) Porezna prijava će se smatrati primljenom od Porezne uprave na dan kada je prijava poslana preporučenom poštom ili na dan kada je predata neposredno u Poreznu upravu, računajući od dana koji je kasnije nastupio.
- (6) Porezni obveznik podnosi poreznu prijavu na utvrđenom obrascu. Obrasci za porezne prijave propisuju se podzakonskim aktima. Ako je propisano podzakonskim aktima, porezna prijava se može podnijeti *elektronskim putem*⁴⁷ ili u drugom obliku koji omogućava kompjutersku obradu podataka.
- (7) Porezni obveznik ili njegov zastupnik potpisuje poreznu prijavu, *a ukoliko se radi o prijavi podnesenoj elektronskim putem, prijava se potpisuje u skladu sa Zakonom o elektronskom potpisu*.⁴⁸ Ako je cijelu prijavu ili samo dio prijave pripremilo drugo

⁴⁶ Službene novine Federacije BiH, broj 40/10

⁴⁷ Službene novine Federacije BiH, broj 40/10

⁴⁸ Službene novine Federacije BiH, broj 40/10

stručno lice, tada to stručno lice također potpisuje poreznu prijavu i unosi svoj identifikacioni broj poreznog obveznika.

- (8) Porezni obveznik podnosi poreznu prijavu u roku utvrđenom poreznim zakonima.
- (9) Izuzev ako nije drugačije propisano poreznim zakonima ili podzakonskim aktima, porezni obveznik podnosi poreznu prijavu nadležnom poreznom uredu ili bilo kojem drugom poreznom uredu koji odredi direktor ili, u odsustvu direktora, njegov zamjenik.
- (10) Uputstva za podnošenje poreznih prijava izdaje Porezna uprava, ako porezni zakoni ne propisuju drugačije.

Član 21.

Porezna uprava ima ovlaštenje da podnese poreznu prijavu u ime poreznog obveznika onda kada porezni obveznik nije podnio poreznu prijavu u roku od petnaest (15) dana od krajnog roka za podnošenje porezne prijave koji je propisan poreznim zakonima. Porezni obveznik nosi teret dokazivanja da određivanje porezne obaveze nije ispravno. Procedure podnošenja poreznih prijava u ime poreznog obveznika od Porezne uprave utvrdit će se podzakonskim aktima.

Član 22.

- (1) Porezni obveznik može izmijeniti prethodno podnesenu poreznu prijavu.
- (2) Izmijenjena porezna prijava podnesena do dana dospijeća porezne prijave smatrati će se poreznom prijavom poreznog obveznika za taj period.
- (3) Svaki porezni obveznik koji je preplatio poreznu obavezu može podnijeti izmijenjenu prijavu kako bi potvrdio pretplatu porezne obaveze.
- (4) Porezni obveznik koji otkrije da je napravljena greška ili propust na poreznoj prijavi koju je ranije podnio ili ju je podnio neko u njegovo ime, a koja je dovela do manje prijavljene porezne obaveze, podnosi izmijenjenu poreznu prijavu u kojoj je izvršena ispravka greške ili propusta u roku od petnaest (15) dana od otkrivanja greške ili propusta.
- (5) *Porezna uprava ima ovlaštenje izmijeniti poreznu prijavu podnesenu od poreznog obveznika ukoliko utvrdi da porezna prijava nije ispravno podnesena ili ne sadrži tačne podatke.⁴⁹ Izmjenu porezne prijave Porezna uprava može izvršiti u roku od 15 dana od isteka roka za podnošenje porezne prijave propisane poreznim zakonom.⁵⁰*

Član 23.

- (1) Obavijesna prijava je pisana izjava koju je lice dužno podnijeti Poreznoj upravi, a u kojoj daje informacije o finansijskim transakcijama između tog lica i poreznog obveznika ili poreznih obveznika ili druge takve informacije koje olakšavaju provedbu poreznih zakona.
- (2) Procedure za podnošenje obavijesnih prijava propisuju se podzakonskim aktima.

⁴⁹Službene novine Federacije BiH, broj 40/10

⁵⁰Službene novine Federacije BiH, broj 27/12

Član 24.

- (1) Prijava za porez po odbitku je izvještaj koji pravno lice, druga organizacija ili fizičko lice - poduzetnik podnosi Poreznoj upravi, a u kojem su sadržane informacije o porezima koji se moraju obustaviti ili naplatiti od drugog lica i platiti na odgovarajuće račune. Pravno lice, druga organizacija ili fizičko lice - poduzetnik također dostavlja kopiju prijave za porez po odbitku licu od čijih se prihoda porezi odbijaju ili naplaćuju.
- (2) Uvjeti za podnošenje prijava za porez po odbitku i dostavljanje kopija utvrđuju se poreznim zakonima i podzakonskim aktima.

Član 25.

- (1) Na zahtjev poreznog obveznika, direktor ima ovlaštenje da odobri produženje roka za podnošenje potrebne porezne prijave ili izvještaja za bilo koju vrstu poreza, ali najduže za šezdeset (60) dana. Direktor može ovo ovlaštenje prenijeti na drugog radnika Porezne uprave.
- (2) Produženje roka za podnošenje porezne prijave ili izvještaja može se odobriti jedino kada porezni obveznik navede valjan razlog: bolest, odsustvo iz zemlje ili drugi razuman razlog.
- (3) Odobrenje produženja roka u skladu sa ovim članom ne utiče na dan dospijeća plaćanja porezne obveze utvrđenog poreznim zakonom.

Član 26.

Obrada porezne prijave se vrši na mjestu koje odredi direktor, a na način propisan podzakonskim aktima.

VIII - POREZNE OBAVEZE

Član 27.

- (1) *Porezna obaveza je obaveza poreznog obveznika da plati porez, doprinose, takse i novčane kazne, uključujući i pripadajuće kamate, u skladu sa poreznim zakonima i zakonima kojima se uređuju pitanja doprinosa i odnosnih taksi i novčanih kazni.⁵¹*
- (2) Porezna obaveza se obračunava u skladu sa procedurama utvrđenim poreznim zakonima.
- (3) Porezna obaveza se smatra dospjelom na dan utvrđen poreznim zakonima.
- (4) Poreznu obavezu može naplatiti Porezna uprava koristeći mjere iz Poglavlja XI. ovog zakona, nakon razreza određenog poreza, kazni ili kamata u skladu sa procedurama iz Poglavlja X. ovog zakona.
- (5) Uvjeti za plaćanje porezne obaveze mogu se promijeniti jedino pod uvjetima utvrđenim u ovom zakonu.

⁵¹ Službene novine Federacije BiH, broj 40/10

(6) Izmirenjem porezne obaveze u skladu sa Poglavljem IX. ovog zakona lice se oslobođa odgovornosti za tu poreznu obavezu.

Član 28.

- (1) Porezna obaveza poreznog obveznika koju je, u skladu sa poreznim zakonima, dužno *obustaviti*⁵² naplatiti pravno lice, druga organizacija ili fizičko lice - poduzetnik, bit će porezna obaveza tog pravnog lica, druge organizacije ili fizičkog lica - poduzetnika, a ne poreznog obveznika, od momenta kada *je*⁵³ pravno lice, druga organizacija ili fizičko lice - poduzetnik *bilo dužno obustaviti i naplatiti*⁵⁴ tu poreznu obavezu od poreznog obveznika.
- (2) OOPP koja od poreznog obveznika primi nalog za prijenos sredstava u svrhu plaćanja porezne obaveze, odgovorna je za poreznu obavezu u trenutku prijema tog naloga, a porezni obveznik je oslobođen odgovornosti za poreznu obavezu od tog momenta, pod uvjetom da postoji dovoljna sredstva na računu poreznog obveznika, a OOPP je ovlaštena da prenese sredstva na odgovarajući budžet ili račun u skladu sa zakonima Federacije.

Član 29.

- (1) Fizičko lice je odgovorno za porez, kaznu ili kamatu koju pravno lice, ili druga organizacija ne obustavi pravilno ili ne naplati, odnosno ne izvrši uplatu na odgovarajući račun:
 - ako je to fizičko lice direktor pravnog lica ili organizacije⁵⁵, ili
 - ako je to fizičko lice ovlašteno da raspolaže sredstvima ili odobrava trošenje sredstava pravnog lica ili organizacije.
- (2) Porezna obaveza pravnog lica ili organizacije za koju su fizičko lice ili fizička lica odgovorna u skladu sa ovim članom bit će solidarna odgovornost pravnog lica ili organizacije i fizičkog lica ili fizičkih lica dok se porezna obaveza ne naplati u punom iznosu od bilo kojeg solidarno odgovornog lica. Porez, kazna i kamata ni pod kojim uvjetima ne mogu biti naplaćeni dva ili više puta.

Član 30.

- (1) Fizičko lice iz člana 29. ovog zakona također odgovorno za druge poreze pravnog lica ili organizacije:
 - ako je to fizičko lice primilo nalog za plaćanje kojim se dokumentuje činjenica da pravno lice ili organizacija nije izvršila uplatu porezne obaveze i
 - ako je to fizičko lice nakon toga odobrilo trošenje sredstava ili usmjerila sredstva u neke druge svrhe, a ne u svrhe izmirivanja porezne obaveze.

⁵² Službene novine Federacije BiH, broj 40/10

⁵³ Službene novine Federacije BiH, broj 40/10

⁵⁴ Službene novine Federacije BiH, broj 40/10

⁵⁵ Službene novine Federacije BiH, broj 27/12

(2) Porezna obaveza fizičkog lica, prema ovom stavu neće prelaziti iznos sredstava koje je, nakon prijema naloga, to fizičko lice potrošilo u druge svrhe, a ne u svrhe izmirivanja porezne obaveze.

(3) Stav 2. člana 29. ovog zakona primjenjuje se i na ovaj član.

Član 31.

- (1) Lice koje kupi ili primi na poklon imovinu (primalac) drugog lica (prenositelja) odgovorno je za porezne obaveze prenositelja, ako je znalo ili imalo razlog da zna da je prenositelj ovu imovinu prenio na primaoca u cilju izbjegavanja plaćanja porezne obaveze.
- (2) Postupak dokazivanja da je odgovornost na primaocu iz stava 1. ovog člana propisuje se podzakonskim aktima.

Član 32.

- (1) Poreznu obavezu pravnog lica ili organizacije u postupku likvidacije izmiruje likvidaciona komisija pravnog lica ili organizacije iz novčanih sredstava pravnog lica ili organizacije uključujući prihode od prodaje njene imovine.
- (2) Pravno lice ili organizacija u koju je uključena posebna organizaciona jedinica, koja je u postupku likvidacije, izmirit će poreznu obavezu te posebne organizacione jedinice pravnog lica ili organizacije.
- (3) Ako je pravno lice, druga organizacija ili posebna organizaciona jedinica predmetom likvidacije, a ne postoje dovoljna sredstva niti imovina za izmirenje porezne obaveze, neplaćena porezna obaveza može postati odgovornost fizičkih lica u skladu sa čl. 29. i 30. ovog zakona.

Član 33.

Poreznu obavezu koja se odnosi na investicioni fond u postupku likvidacije, izmiruje upravljačko preduzeće iz novčanih sredstava investicionog fonda uključujući prihode od prodaje njegove imovine.

Član 34.

- (1) U slučaju bilo kojeg oblika reorganizacije pravnog lica ili organizacije (spajanje, pridruživanje, dijeljenje, odvajanje, itd.), poreznu obavezu pravnog lica ili organizacije koja je bila predmet reorganizacije izmiruje njezin nasljednik (nasljednici).
- (2) Odgovornost za plaćanje kazni za kršenje poreznih zakona koje se desilo prije reorganizacije pravnog lica ili organizacije prelazi na nasljednika (nasljednike) pravnog lica ili organizacije koja je bila predmet reorganizacije.

Član 35.

- (1) Porezna obaveza preminulog fizičkog lica, izmiruje se iz imovine preminulog lica prije raspodjele imovine na nasljednike preminulog fizičkog lica. U slučaju da je imovina prenijeta na nasljednike, a da prije toga porezna obaveza preminulog lica nije plaćena i kada je na neplaćene poreze nastala hipoteka, tada će se hipoteka odnositi na prenesenu imovinu do iznosa porezne obaveze.

- (2) Poreznu obavezu fizičkog lica koja je proglašena nestalom iz nepoznatih razloga izmiruje lice ovlašteno kao skrbnik ili staratelj nestalog fizičkog lica iz imovine nestalog fizičkog lica.
- (3) Poreznu obavezu fizičkog lica koju sud ili drugi organ uprave proglaši pravno nesposobnim izmiruje lice ovlašteno kao skrbnik ili staratelj lica bez pravne sposobnosti iz njegove imovine.
- (4) Ako se prodajom imovine poreznog obveznika, u slučajevima iz st. 1., 2. i 3. ovog člana, ne može u potpunosti izmiriti porezna obaveza poreznog obveznika, tada će se postupak naplate obustaviti u skladu sa odredbama Poglavlja XI. ovog zakona.

IX - PLAĆANJE I IZMIRIVANJE POREZNIH OBAVEZA

Član 36.

- (1) *Izmirenje porezne obaveze podrazumijeva plaćanje ukupnog iznosa poreza, doprinosa, taksi i novčanih kazni, uključujući i pripadajuće kamate.*
- (2) *Plaćanje poreza obavlja se u iznosu i rokovima u skladu sa poreznim zakonima.*
- (3) *Plaćanje doprinosa obavlja se u skladu sa odredbama Zakona o doprinosima.*
- (4) *Plaćanje takse obavlja se u gotovini ili putem računa u skladu sa propisima kojima su regulirane takse.*
- (5) *Plaćanje novčanih kazni evidentiranih u registru novčanih kazni koje se naplaćuju u postupku prinudne naplate obavlja se u skladu sa odredbama Poglavlja XI. Zakona.*
- (6) *Plaćanje obaveza iz st. 2. do 5. ovog člana izvršava se putem OOPP na propisane račune u zakonskom sredstvu plaćanja u Bosni i Hercegovini.⁵⁶*

Član 37.

- (1) Danom plaćanja porezne obaveze smatra se dan kada je uplata porezne obaveze primljena na odgovarajući račun, osim ako se ne smatra da je plaćanje izvršeno prije tog datuma u skladu sa stavom 2. ovog člana.
- (2) Danom plaćanja porezne obaveze poreznog obveznika smatra se dan kada je OOPP od poreznog obveznika primila nalog za prijenos sredstava sa računa poreznog obveznika na odgovarajući budžetski račun, pod uvjetom da postoje dovoljna sredstva na računu poreznog obveznika, a OOPP je ovlaštena da prenese sredstva na odgovarajuće budžetske račune u skladu sa zakonima Federacije.

Član 38.

- (1) OOPP će izvršiti nalog nekog lica za prijenos sredstava u svrhu plaćanja poreznih obaveza sve dok postoje dovoljna sredstva na računu tog lica, a OOPP je ovlaštena izvršiti prijenos sredstava u skladu sa zakonima Federacije.

⁵⁶ Službene novine Federacije BiH, broj 40/10

(2) Nalog za prijenos kojim se nalaže plaćanje porezne obaveze izvršava OOPP u roku od jednog (1) radnog dana od dana prijema naloga za prijenos sredstava.

Član 39.

(1) Porezni obveznik može usmjeriti da se plaćanje odnosi na određeni porez ili određenu kaznu.

(2) *Naznačene uplate određenog poreza izvršavaju se po sljedećem redoslijedu:*

- *osnovni dug-glavnica*
- *troškovi prekršajnog postupka i prinudne naplate,*
- *kazne, i*
- *kamate.⁵⁷*

(3) Plaćanje novčanih kazni koje se ne vežu uz neki poseban porez će se vršiti po sljedećem redoslijedu:

- troškovi prekršajnog postupka i
- iznos kazne.

(4) *Ako porezni obveznik ne naznači za koji porez ili kaznu vrši plaćanje, ili ako plaćanje vrši Porezna uprava prema čl. 50., 52. ili 54. ovog zakona, onda će se plaćanje vršiti u skladu sa stavom 2. ovog člana.⁵⁸*

(5) Ako je iznos uplate veći od iznosa poreza iz stava 2. od iznosa kazne iz stava 3. ili iznosa poreza, kazni i kamata iz stava 4. onda se primjenjuju procedure poreznih odbitaka i povrata iz Poglavlja XIV ovog zakona.

X - RAZREZ POREZNE OBAVEZE

Član 40.

(1) Razrez porezne obaveze je unos iznosa porezne obaveze poreznog obveznika u evidenciju Porezne uprave.

(2) Razrez ili ponovni razrez porezne obaveze Porezna uprava izvršava pod sljedećim uvjetima:

- po prijemu porezne prijave ili izmijenjene porezne prijave koju je pripremio porezni obveznik i u kojoj je obračunao porezu obavezu;
- po usklađivanju iznosa porezne obaveze prijavljene u poreznoj prijavi bilo da je rezultat kontrole poreznog obveznika donesen ili ne; ili
- po obračunu poreza koji je izvršila Porezna uprava ili po podnošenju porezne prijave koju je Porezna uprava pripremila u ime poreznog obveznika i u kojoj je Porezna uprava obračunala poreznu obavezu.

⁵⁷ Službene novine Federacije BiH, broj 7/13

⁵⁸ Službene novine Federacije BiH, broj 7/13

(3) Razrez se poništava ili mijenja samo ako rukovodilac nadležnog poreznog ureda odredi da se razrez poništava ili mijenja ili prema presudi nadležnog suda. Ova se pravila neće primijeniti ako se razrez mijenja zbog izmjene porezne prijave od poreznog obveznika.⁵⁹

Član 41.

- (1) Nalog za plaćanje je akt kojim Porezna uprava nalaže poreznom obvezniku da treba platiti poreznu obavezu.
- (2) Nalog za plaćanje donosi Porezna uprava kada utvrdi da porezni obveznik nije pravilno obračunao, prijavio ili platio poreznu obavezu. Pri utvrđivanju iznosa porezne obaveze, Porezna uprava uzima u obzir i sve porezne odbitke iz Poglavlja XIV ovog zakona koje je porezni obveznik ranije uplatio.
- (3) Nalog za plaćanje sadrži:
 - naziv (ime) poreznog obveznika;
 - identifikacioni broj poreznog obveznika;
 - datum izdavanja naloga za plaćanje;
 - vrstu poreza, period za koji se plaća porezna obaveza, te iznos dospjelog poreza;
 - vrstu kazne i iznos dospjele kazne;
 - iznos dospjele kamate;
 - kratak opis osnove za određivanje iznosa iz alineja 4., 5. i 6. ovoga stava;
 - porezne odbitke koje je porezni obveznik ranije uplatio;
 - ukupnu poreznu obavezu i datum do kojega se zahtjeva plaćanje;
 - način na koji se treba izvršiti uplata;
 - adresu poreznog ureda koji je izdao nalog za plaćanje.
- (4) Ako dva ili više poreznih obveznika solidarno odgovaraju za poreznu obavezu, onda se nalog za plaćanje porezne obaveze izdaje bilo kojem ili svim takvim poreznim obveznicima.
- (5) Ako je razrez izmijenjen, porezna uprava će pripremiti i uručiti nalog za plaćanje u skladu sa procedurama ovog člana.
- (6) Nadležni porezni ured je ovlašten da priprema i uručuje nalog za plaćanje iz ovog člana za bilo koju poreznu obavezu koju je razrezala Porezna uprava po članu 40. stav 2. ovog zakona.

Član 42.

- (1) Poreznu obavezu iz naloga za plaćanje treba platiti u roku od deset (10) dana nakon dana uručenja naloga, izuzev u slučajevima iz stava 2. ovog člana.

⁵⁹ Službene novine Federacije BiH, broj 40/10

- (2) Ako rukovodilac nadležnog poreznog ureda ocijeni da postoji opasnost od neplaćanja porezne obaveze onda je porezni obveznik dužan platiti poreznu obavezu prije isteka roka od deset (10) dana na način koji utvrđi rukovodilac nadležnog poreznog ureda.
- (3) Ako porezni obveznik smatra da porezna obaveza navedena u nalogu za plaćanje nije tačna, porezni obveznik ili njegov zastupnik će odmah kontaktirati porezni ured koji je izdao nalog i dati puno objašnjenje sa dokazom o izvršenoj uplati ili pogrešnom obračunu porezne obaveze. Ovakve informacije će nadležni porezni ured razmatrati i ako se utvrđi da je porezni obveznik u pravu, porezna obaveza se otklanja. Ako se utvrđi da informacije koje je dostavio porezni obveznik ne mijenjaju iznos porezne obaveze iz naloga za plaćanje, tada porezna obaveza mora biti plaćena u iznosu i roku navedenom u nalogu.

XI - PROCEDURE PRINUDNE NAPLATE

Član 43.

- (1) Postupci prinudne naplate se definiraju kao mјere koje se poduzimaju da bi se osiguralo izmirenje porezne obaveze. Procedure i uvjeti za njihovu primjenu propisat će se podzakonskim aktima.
- (2) Postupci prinudne naplate se mogu primjenjivati samo na onu poreznu obavezu za koju je uručen nalog za plaćanje od Porezne uprave u skladu sa članom 41. ovog zakona, a ta porezna obaveza nije izmirena na vrijeme.⁶⁰
- (3) *Nakon što poreznom obvezniku bude uručen nalog za plaćanje u skladu sa članom 3. stav 1. tačka 12. Zakona i ako porezna obaveza ostane neplaćena, rukovodilac nadležnog poreznog ureda donosi rješenje o pokretanju postupka prinudne naplate, a to se rješenje dostavlja poreznom obvezniku prije poduzimanja konkretnih mјera prinudne naplate.*⁶¹
- (4) Porezna uprava će svojim aktima odrediti informacije koje će biti uključene u rješenje o pokretanju postupka prinudne naplate.
- (5) Postupci prinudne naplate se mogu primjenjivati bilo kojim redoslijedom, a dva ili više postupaka se mogu primjeniti istovremeno. Imovina fizičkih lica koja se izuzima od postupaka prinudne naplate je:
- finansijska pomoć od bilo koje vladine organizacije u BiH,
 - lična pokretna imovina, predmeti za domaćinstvo, odjevni predmeti, namještaj, gorivo i zalihe hrane u vrijednosti do 2.500,00 KM (vrijednost procjenjuje Porezna uprava),
 - alat koji koristi majstor ili zanatlija za svoj posao, do vrijednosti od 1.000,00 KM (vrijednost određuje Porezna uprava),
 - plaće u iznosu do **300,00 KM**⁶² mјesečno,

⁶⁰ Službene novine Federacije BiH, broj 27/12

⁶¹ Službene novine Federacije BiH, broj 40/10

⁶² Službene novine Federacije BiH, broj 40/10

- oprema za zaštitu od požara, lijekovi, medicinska oprema i medicinska pomoć.
- (6) U primjeni postupka prinudne naplate, Porezna uprava može iskoristiti bilo koja ili sva prava koja su joj data po ovom zakonu.
- (7) Iznosi koji su naplaćeni, prema ovom poglavlju, a koji prelaze iznos porezne obaveze poreznog obveznika bit će predmetom poreznog odbitka ili povrata u skladu sa procedurama iz Poglavlja XIV.

Član 44.

- (1) Postupak prinudne naplate počinje dan nakon dana kada je rok za plaćanje porezne obaveze iz naloga za plaćanje istekao.
- (2) Ako je podnesena molba za odgođeno plaćanje ili plaćanje u ratama, postupak prinudne naplate se može obustaviti i pokreću se postupci koji se tiču odgađanja, kako je predviđeno ovim zakonom i podzakonskim aktima.

Član 45.

Pokretanje postupka prinudne naplate povlači za sobom sljedeće posljedice:

- 5% od ukupne porezne obaveze kao trošak *prinudne*⁶³ naplate, ali ne manje od 100,00 KM;
- kamata se obračunava prema članu 68. ovog zakona;
- naplata iz cijelokupne imovine poreznog obveznika može početi bez drugih obavijesti ako porezna obaveza nije plaćena u roku i na način predviđen ovim zakonom.

Član 46.

- (1) Rješenje o pokretanju postupka prinudne naplate predstavljat će pravnu osnovu za izvršenje prinudne naplate.
- (2) Rješenje o pokretanju postupka prinudne naplate bit će dostavljeno poreznom obvezniku, *u skladu sa članom 3. tačka 12. Zakona.*⁶⁴
- (3) Rješenje o pokretanju postupka prinudne naplate se izdaje u dva primjerka:
 - prvi primjerak se dostavlja poreznom obvezniku kako je predviđeno u stavu 3. ovog člana,
 - drugi primjerak se čuva u spisu o prinudnoj naplati, zajedno sa dokazom da je porezni obveznik primio svoj primjerak.

Član 47.

- (1) Postupak prinudne naplate može biti osporavan iz sljedećih razloga:
 - period u kojem je porezna obaveza naplativa je istekao;
 - porezna obaveza je poništена, izbrisana ili se o njoj nije obavijestilo na propisan način;

⁶³ Službene novine Federacije BiH, broj 40/10

⁶⁴ Službene novine Federacije BiH, broj 40/10

- porezna obaveza je plaćena u cijelosti;
- dozvola za odgođeno plaćanje ili plaćanje u ratama data je u redovnom periodu.
- postoje:
 - 1) greške u činjenicama podnesenim poreznom obvezniku koje ometaju njegovu identifikaciju porezne obaveze;
 - 2) *ne postoji obračun ili postoje greške u obračunu kamate na zakašnjelo plaćanje, ili⁶⁵*
 - 3) ne postoji naznaka da je redovni rok završen.
- (2) U slučaju da rješenje o pokretanju postupka prinudne naplate nije *uručeno⁶⁶* poreznom obvezniku *u skladu sa članom 3. tačka 12. Zakona⁶⁷*, postupak prinudne naplate se prekida. Time se ne sprečava Porezna uprava da kasnije ponovo pokrene postupak prinudne naplate kako bi naplatila porezne obaveze.

Član 48.

- (1) Ukoliko je ispunjen jedan ili više uvjeta iz stava 1. člana 47. ovog zakona, tada se postupak prinudne naplate obustavlja.
- (2) *Ukoliko je rješenje o obustavi doneseno iz razloga što je istekao period u kojem je porezna obaveza naplativa (član 47. stav 1. alineja 1.) u istom rješenju odredit će se da se poništavaju poduzete radnje u postupku naplate i da se poništava izvršeni razrez tih poreznih obaveza.⁶⁸*
- (3) Postupak prinudne naplate obustavlja se i u slučaju osiguranja vjerodostojnih garancija od poreznog obveznika da će porezna obaveza biti plaćena naknadno, u razumnom vremenskom periodu ili u ratama.

Član 49.

- (1) Plaćanje se vrši prvenstveno preko OOPP-a.
- (2) Porezni obveznik može platiti poreznu obavezu Poreznoj upravi u cijelosti ili djelimično. Način plaćanja porezne obaveze Poreznoj upravi utvrdit će se podzakonskim aktom.
- (3) Ako se plaćanjem ne izmiri cijela porezna obaveza, troškovi postupka prinudne naplate, kazne i kamate na osnovnu poreznu obavezu, nastavlja se vršiti postupak prinudne naplate dok se ove obaveze ne izmire u cijelosti.

Član 50.

- (1) *Ako porezni obveznik ne plati poreznu obavezu koju je razrezala Porezna uprava u roku određenom u nalogu za plaćanje, iznos porezne obaveze postaje predmet zakonskog založnog prava u korist Porezne uprave na imovinu i imovinska prava poreznog obveznika, osim imovine koja je izuzeta u članu 43. stav 5. ovog zakona.*

⁶⁵ Službene novine Federacije BiH, broj 40/10

⁶⁶ Službene novine Federacije BiH, broj 40/10

⁶⁷ Službene novine Federacije BiH, broj 40/10

⁶⁸ Službene novine Federacije BiH, broj 40/10

- (2) Porezna uprava će po službenoj dužnosti pribaviti podatke o imovini dužnika na kojoj se može uspostaviti založno pravo odnosno hipoteka, dostavljanjem zahtjeva za dostavu podataka nadležnom Općinskom sudu i drugim organima i institucijama koje vode registre o imovini dužnika.
- (3) Porezna uprava će obvezniku iz stava 1. ovog člana dostaviti pismenu obavijest o visini i osnovu njegovog dugovanja zbog kojeg se pokreće postupak upisa zakonskog založnog prava u kojoj će se naznačiti imovina na kojoj se zasniva hipoteka.
- (4) Istovremeno sa obavještavanjem dužnika Porezna uprava će pokrenuti postupak upisa zakonske hipoteke kod nadležnog zemljišno-knjižnog ureda, odnosno postupak registracije zakonskog založnog prava na pokretnim stvarima i imovinskim pravima u odgovarajućim javnim registrima.
- (5) Zakonska hipoteka nastaje upisom u zemljišnu knjigu, a prestaje njenim brisanjem. Zakonsko založno pravo na pokretnim stvarima i imovinskim pravima nastaju i prestaju u skladu sa posebnim propisima koji uređuju pojedina prava.
- (6) Poreznom obvezniku, čija je sva imovina i imovinska prava ili njihov dio, postala predmet zakonske hipoteke zbog poreznog duga koji, radi izmirenja tog duga, hoće da proda svoju cijelokupnu imovinu i imovinska prava ili njihov dio, Porezna uprava će dozvoliti njihovu prodaju ukoliko kupac te imovine i imovinskih prava izvrši uplatu cijene te imovine i imovinskih prava, dogovorene između poreznog obveznika – dužnika i kupca, na odgovarajuće račune javnih prihoda. Cijena koju dogovore prodavac – dužnik i kupac treba biti utemeljena na procjeni vrijednosti predmetne imovine i imovinskih prava koju sačini sudski vještak odgovarajuće struke.
- (7) Nadležni je porezni ured dužan u roku od dva (2) radna dana nakon izmirenja odgovarajuće porezne obaveze odnosno nakon uplate sredstava ostvarenih prodajom dužnikove imovine i imovinskih prava na račune javnih prihoda, bilo da je tu uplatu izvršio samo porezni obveznik – dužnik ili kupac sve ili dijela imovine i imovinskih prava dužnika, te u skladu sa utvrđenim procedurama izvršiti brisanje hipoteke u istom uredu (uredima) u kojem je bila i evidentirana.⁶⁹

Član 51.

- (1) Obustavu transakcija preko računa u OOPP vrši Porezna uprava koja ograničava pravo poreznog obveznika da raspolaze sredstvima koja se nalaze ili ulaze na njegov račun.
- (2) Radnje iz prethodnog stava se ne odnose na transakcije usmjerene na plaćanje porezne obaveze.
- (3) Rješenje o obustavi transakcija preko računa poreznog obveznika otvorenog u OOPP donosi rukovodilac nadležnog poreznog ureda i dostavlja ga poreznom obvezniku i svakoj instituciji u kojoj porezni obveznik ima otvorene račune.
- (4) Obustavu transakcija mora bezuvjetno izvršiti OOPP po uručenju rješenja.
- (5) Porezna uprava određuje oblik rješenja o obustavi transakcija.

⁶⁹ Službene novine Federacije BiH, broj 27/12

- (6) Rješenje o obustavi transakcija preko računa poreznog obveznika važi od dana *uručenja*⁷⁰ rješenja do dana izmirenja obaveza, poništenja razrezane porezne obaveze ili do dana kada rješenje poništi rukovodilac nadležnog poreznog ureda. Porezna uprava obavještava OOPP i poreznog obveznika o prestanku važenja rješenja u roku od dva (2) radna dana nakon dana kada je rješenje postalo nevažeće.
- (7) OOPP koja obustavi transakcije preko računa poreznog obveznika, u skladu sa ovim članom, oslobađa se svake obaveze ili odgovornosti u vezi sa obustavom transakcija u odnosu na poreznog obveznika čiji je račun predmet obustave.

Član 52.

- (1) Naplata porezne obaveze iz novčanih sredstava poreznog obveznika se definira kao prijenos sredstava sa računa poreznog obveznika otvorenog u OOPP i prijenos tih sredstava na odgovarajuće račune prema rješenju o naplati porezne obaveze iz novčanih sredstava.
- (2) Rješenje o naplati porezne obaveze iz novčanih sredstava donosi rukovodilac nadležnog poreznog ureda. Porezna uprava uručuje rješenje OOPP u kojoj porezni obveznik ima račune, te jednu kopiju uručuje poreznom obvezniku.
- (3) U vrijeme uručivanje rješenja, OOPP obustavlja transakcije preko računa na način opisan u članu 51. sve do poništenja rješenja o napati obaveze iz novčanih sredstava. Osim ako je drugačije propisano stavom 4., rješenje o naplati porezne obaveze iz novčanih sredstava izvršava OOPP u roku od tri (3) radna dana od dana uručenja rješenja. U slučaju nepostojanja ili nedostatka novčanih sredstava na računu poreznog obveznika na dan uručenja rješenja, rješenje se izvršava kada novčana sredstva pristignu na račun u roku od jednog (1) radnog dana nakon priliva tih novčanih sredstava.
- (4) Rješenje o naplati porezne obaveze iz novčanih sredstava je važeće od dana uručenja istog OOPP sve do izmirenja porezne obaveze poreznog obveznika, poništenja razreza porezne obaveze ili poništenja rješenja od nadležnog poreznog ureda. Porezni ured će obavijestiti OOPP i poreznog obveznika u roku od dva (2) radna dana nakon što rješenje postane nevažeće.
- (5) Prijenos sredstava se vrši sa bilo kojih deviznih računa poreznog obveznika u iznosu jednakom iznosu u konvertibilnim markama koji se plaća po kursnoj listi utvrđenoj od Centralne banke za odgovarajuću stranu valutu.
- (6) OOPP koja prenese sredstva u skladu sa rješenjem o naplati porezne obaveze iz novčanih sredstava u skladu sa ovim člankom oslobođena je bilo koje obaveze ili odgovornosti u vezi sa tim prijenosom prema poreznom obvezniku čiji su računi predmetom ovog rješenja.
- (7) Oblik i sadržaj rješenja utvrdit će se podzakonskim aktom.

⁷⁰ Službene novine Federacije BiH, broj 40/10

Član 53.

- (1) Naplatu porezne obaveze iz vrijednosnih papira poreznog obveznika vrši Porezna uprava putem banaka ili preduzeća koja su specijalizirana za upravljanje vrijednosnim papirima.
- (2) Rješenje o naplati porezne obaveze iz vrijednosnih papira poreznog obveznika donosi rukovodilac nadležnog poreznog ureda i dostavlja ga banci ili preduzeću u kojem se ti vrijednosni papiri čuvaju, kao i poreznom obvezniku.
- (3) Rješenje o naplati porezne obaveze iz vrijednosnih papira sadrži ime (naziv) poreznog obveznika, njegov identifikacioni broj, iznos poreznog duga, podatke o vrijednosnim papirima kojima raspolaže Porezna uprava i zabranu trgovanja istim, vrstu poreza, iznos kamate, kazne i troškove naplate.
- (4) Banka, odnosno preduzeće iz stava 2., istog dana dostavlja Poreznoj upravi podatke o vrijednosnim papirima, uključujući i procjenu njihove vrijednosti.
- (5) Ako u roku od tri (3) radna dana od dana dostavljanja rješenja iz stava 2. Ovog člana porezni obveznik ne ispuni svoju poreznu obavezu, rukovodilac koji je donio rješenje donosi nalog o naplati porezne obaveze iz vrijednosnih papira i dostavlja ga banci, odnosno preduzeću iz stava 2. ovog člana, a kopije tog naloga dostavlja poreznom obvezniku. Porezna uprava propisuje oblik naloga.
- (6) Na osnovu naloga, banka, odnosno preduzeće, obavezni su izvršiti prodaju vrijednosnih papira pod najboljim uvjetima putem zvaničnog tržišta, te od iznosa dobivenog prodajom vrijednosnih papira odbiti proviziju i troškove prodaje.

Član 54.

- (1) Naplata porezne obaveze iz imovine poreznog obveznika (pljenidba) može se izvršiti u bilo koje vrijeme po isteku deset (10) radnih dana od uručenja rješenja o naplati porezne obaveze iz imovine poreznog obveznika. U slučaju sumnje da bi porezni obveznik mogao napustiti teritoriju Federacije zajedno sa svojom imovinom ili otuđiti imovinu, rukovodilac nadležnog poreznog ureda može odobriti da se naplata porezne obaveze iz imovine izvrši i ranije.
- (2) Naplata porezne obaveze iz imovine poreznog obveznika izvršava se pljenidbom i prodajom imovine, pljenidbom sredstava za plaće, potraživanjima ili bilo kojim drugim finansijskim potraživanjima.
- (3) Imovina poreznog obveznika koja se može zaplijeniti i prodati prema ovom članu, uključuje svu imovinu i imovinska prava poreznog obveznika, bilo da je fizički u posjedu poreznog obveznika ili nekog drugog lica u vrijeme pljenidbe, osim za imovinu iz stava 4. član 43. ovog zakona. Imovina poreznog obveznika uključuje i novčana sredstva i dugove trećih lica prema poreznom obvezniku.
- (4) Rješenje o naplati porezne obaveze iz imovine poreznog obveznika donosi rukovodilac nadležnog poreznog ureda. Oblik i sadržaj rješenja propisat će Porezna uprava. Opis imovine koja se pljeni može biti uključen u rješenje za vrijeme pljenidbe. Ovlašteni porezni radnik će uručiti rješenje poreznom obvezniku čija se imovina pljeni i drugom licu ako to drugo lice posjeduje imovinu poreznog obveznika ili na neki drugi način ima dugove prema poreznom obvezniku. Za vrijeme pljenidbe imovine, radnici

koji vrše pljenidbu pokazat će dokumente kojima se dokazuju njihova ovlaštenja, te nalog kojim se ovlašćuje ova pljenidba. Pljenidba pokretne ili nepokretne imovine će se vršiti u prisustvu svjedoka. Poreznom obvezniku se dozvoljava da bude prisutan za vrijeme pljenidbe u skladu sa podzakonskim aktima. Ako lice koje posjeduje imovinu odbije da je preda, porezni organ može tražiti pomoći radnika Porezne uprave specijalno obučenih za provedbu zakona ili pomoći organa unutarnjih poslova u provedbi ove pljenidbe.

- (5) Bilo koje drugo lice koje posjeduje imovinu koja je predmetom pljenidbe prema ovom članu ili koje je po nekom drugom osnovu dužno poreznom obvezniku, na zahtjev radnika Porezne uprave, predat će imovinu ili platiti obavezu djelatnicima. Predaja imovine ili plaćanje druge obaveze uključuje oslobođanje obaveze tog lica prema poreznom obvezniku čija je imovina predmetom pljenidbe prema ovom članu. Svako lice koje posjeduje imovinu ili je na drugi način dužno poreznom obvezniku, a koje Poreznoj upravi preda tu imovinu, oslobodit će se bilo kakve obaveze ili odgovornosti, u vezi sa predajom, prema poreznom obvezniku čija imovina je predmetom pljenidbe.
- (6) Pljenidba plaća ili drugih obaveza naplativih poreznom obvezniku čija je imovina predmetom pljenidbe, trajat će neprekidno od prvog dana postupka pljenidbe, pa sve dok se ne izmiri porezna obaveza, poništi razrez ili do vremena navedenog u sporazumu iz člana 57. ovog zakona.
- (7) Za vrijeme pljenidbe, porezni radnici koji izvršavaju rješenje napravit će zapisnik u kojemu će biti spisak zaplijenjene imovine i dati jedan primjerak poreznom obvezniku i, ako se može primijeniti, dati jedan primjerak licu od kojeg je zaplijenjena imovina. Sva imovina koja je po ovom članu zaplijenjena, locirat će se na sigurnom mjestu na način propisan podzakonskim aktima i postati odgovornost Porezne uprave. Ako se zaplijeni gotovina, onda će Porezna uprava deponirati tu gotovinu na odgovarajući budžetski račun najkasnije jedan (1) radni dan nakon pljenidbe.
- (8) Ako se zaplijeni druga imovina, a ne gotovina ili prava, porezni organ koji vodi pljenidbu, na imovinu će staviti napomenu da je imovina zaplijenjena zbog neplaćanja poreznih obaveza. U roku od petnaest (15) dana, imovina će se objaviti za prodaju u lokalnim novinama i stavljanjem oglasa o prodaji na prostorijama poreznog organa na lokaciji imovine i na najbližem uredu pošte; primjerici takvog oglasa će se uručiti poreznom obvezniku i svim drugim licima koja imaju interes na tu imovinu.
- (9) Prodaja zaplijenjene imovine će se izvršiti aukcijom, javnim oglašavanjem ili direktnom prodajom u slučajevima i pod uvjetima utvrđenim podzakonskim aktima o postupcima prinudne naplate.
- (10) Kada je imovina prodata, Porezna uprava će izdati uvjerenje o prodaji kupcu imovine kojim se na kupca prebacuju sva zakonska prava poreznog obveznika na tu imovinu. Radnicima poreznih organa i njihovim najbližim srodnicima (otac, majka, brat, sestra, supružnik i djeca) zabranjeno je kupovati, direktno ili indirektno, imovinu zaplijenjenu prema ovom članu pod kaznom za krivičnu odgovornost.
- (11) Svaki porezni obveznik čija je imovina, osim gotovine, zaplijenjena prema ovom članu, imat će pravo izmiriti *troškove postupka prinudne naplate, kamate i poreznu*

*obavezu*⁷¹ prije prodaje imovine. Nakon ovog izmirenja, Porezna uprava će vratiti poreznom obvezniku ovu imovinu u roku od pet (5) radnih dana.

(12) U slučaju gdje je zaplijenjena roba potrošna, tj. kvarljiva i kada direktor odredi da postoje neke druge hitne okolnosti koje opravdavaju hitnu prodaju, prodaja se može izvršiti i prije isteka roka od deset (10) dana iz stava 8. ovog člana.

(13) Prihod od prodaje imovine poreznog obveznika se najprije koristi za plaćanje troškova pljenidbe, a zatim za plaćanje porezne obaveze, kazne i kamate poreznog obveznika u skladu sa članom 39. ovog zakona. Iznos prihoda od prodaje koji se primjenjuje za plaćanje porezne obaveze deponirat će se na odgovarajući budžetski račun najkasnije jedan (1) radni dan nakon prodaje.

(14) U slučajevima kada porezna obaveza, kamate i troškovi prinudne naplate nisu izmireni za vrijeme postupka prinudne naplate, a sva imovina nije prodata, počinje postupak davanja te imovine Federaciji u skladu sa Zakonom i podzakonskim aktima.

(15) *U slučaju kada se po provedenom postupku prinudne naplate zaplijenjena imovina ne može vratiti poreznom obvezniku jer istog nema na prijavljenoj adresi a nova adresa obveznika je nepoznata, nadležni kantonalni ured Porezne uprave će donijeti Rješenje o ustupanju imovine socijalnim ustanovama, po prethodno pribavljenom mišljenju Federalnog ministarstva rada i socijalne politike, uz saglasnost Federalnog ministarstva finansija.*⁷²

Član 55.

(1) U slučajevima propisanim ovim zakonom ili podzakonskim aktima kada prodaja imovine nije moguća, a kada su troškovi čuvanja zaplijenjene imovine veći od vrijednosti iste, tada Porezna uprava tu imovinu daje Federaciji Bosne i Hercegovine.

(2) *Način i postupak davanja i preuzimanja zaplijenjene imovine iz stava 1. ovog člana propisat će Vlada Federacije podzakonskim aktom u roku od šezdeset (60) dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.*⁷³

(3) Porezna obaveza poreznog obveznika umanjuje se za iznos procjenjene imovine date Federaciji Bosne i Hercegovine iz stava 1. ovog člana.

Član 56.

(1) Treća strana svoje potraživanje prema zaplijenjenoj imovini može podnijeti Poreznoj upravi od trenutka pljenidbe do prodaje zaplijenjene imovine.

(2) Uz potraživanje, treća strana je obavezna priložiti dokumente kojima dokazuje svoja potraživanja.

(3) Porezna uprava po saznanju o potraživanjima treće strane preduzima mjere propisane podzakonskim aktima putem kojih će osigurati naplatu duga.

(4) Prodaja zaplijenjene imovine na koju se potraživanje odnosi odlaže se do završetka postupka potraživanja treće strane.

⁷¹ Službene novine Federacije BiH, broj 40/10

⁷² Službene novine Federacije BiH, broj 27/12

⁷³ Službene novine Federacije BiH, broj 40/10

(5) Potraživanje koje treća strana podnese nakon prodaje zaplijenjene imovine, odnosno ustupanja imovine Federaciji Bosne i Hercegovine, rješava se prema odredbama građanskog prava.

Član 57.

- (1) Direktor može da produži rok za izmirenje porezne obaveze *u postupku prinudne naplate*⁷⁴ samo pod sljedećim uvjetima:
- ako porezni obveznik nema dovoljno sredstava da odmah u cijelosti izmiri poreznu obavezu i
 - ako porezni obveznik nije u mogućnosti da posudi sredstva da bi odmah izmirio poreznu obavezu u cijelosti.
- (2) Ovlast za davanje takvih produženja može se prenijeti na druge porezne radnike.
- (3) Ukoliko ovlašteni djelatnik Porezne uprave utvrdi da su ispunjeni uvjeti iz stava 1. ovog člana i porezni obveznik predoči relevantne finansijske informacije, i u nekim slučajevima i garancije za plaćanje, tada se između Porezne uprave i poreznog obveznika zaključuje pisani sporazum o izmirenju porezne obaveze odgođenim plaćanjem ili plaćanjem u ratama. Porezna obaveza za koju se produžava rok izmirenja po ovom članu povlači kamate u skladu sa Poglavljem XIII. ovog zakona.
- (4) Takvi sporazumi će zahtijevati da se svi porezi koji nastanu za vrijeme produženja roka plate u potpunosti i na vrijeme. Neplaćanje svih tekućih poreznih obaveza dovodi do poništenja sporazuma.
- (5) Ovaj član će se detaljnije regulirati podzakonskim aktima.

Član 58.

- (1) Kada se u postupku prinudne naplate zaključi da su glavni porezni obveznici i lica sa solidarnom i pojedinačnom odgovornošću nelikvidne, organ za naplatu će konstatovati nelikvidnost. Uvjeti za proglašenje nelikvidnosti smatraju se ispunjenim kada porezni obveznik nema imovinu koja bi mogla podlijegati pljenidbi. Nelikvidnost se proglašava i u slučajevima kada je zaplijenjena imovina poreznog obveznika ustupljena Federaciji kako je predviđeno ovim zakonom.
- (2) Po konstatovanju nelikvidnosti, Porezna uprava ispituje da li postoje fizička lica ili pravna lica sa sekundarnom odgovornošću. U slučaju nepostojanja sekundarno odgovornih lica ili ako se utvrdi njihova nelikvidnost. Porezna uprava konstatiše da je obaveza nenaplativa, a porezni obveznik nelikvidan.
- (3) Rukovodilac Kantonalnog ureda proglašava poreznu obavezu nelikvidnom.
- (4) *Federalno ministarstvo finansija*⁷⁵ može izdati opći propis o pojednostavljenom postupku za sticanje dovoljne osnove za proglašenje nelikvidnosti poreznog obveznika koji duguje manje od 5.000,00 KM.

⁷⁴ Službene novine Federacije BiH, broj 40/10

⁷⁵ Službene novine Federacije BiH, broj 40/10

Član 59.

- (1) Kada je konstatovano da je porezni obveznik nelikvidan, porezna obaveza se smatra nenačinljivom za dato vrijeme i briše se iz evidencije naplativih poreznih obaveza.
- (2) Konstatovanje nelikvidnosti jednog poreznog obveznika ne sprečava Poreznu upravu da poduzme odgovarajuće prinudne mjere protiv drugih odgovornih fizičkih i pravnih lica sve dok period za naplatu porezne obaveze, prema ovome zakonu, ne istekne.
- (3) Porezna uprava obavlja nadležni gradski ili općinski organ o tome da je konstatovano da je fizičko lice nelikvidno. Ako Porezna uprava konstatiše da je pravno lice nelikvidno, obavlja se sudski registar u kojem je pravno lice registrirano. Obavijest se upisuje u sudske registre. Sudski registri informiraju Poreznu upravu o svakom zahtjevu za registriranje ili izmjenu registracije poreznog obveznika za kojeg je Porezna uprava utvrdila da je nelikvidan.

Član 60.

Rezultat utvrđivanja nelikvidnosti poreznog obveznika jeste da se sve porezne obaveze sa kasnjim rokom dospjelosti smatraju nenačinljivim za to vrijeme, zajedno sa poreznim obavezama koje su dovele do utvrđivanja nelikvidnosti.

Član 61.

Porezna uprava nadzire moguću spontanu likvidnost poreznih obveznika za koje je utvrđeno da su nelikvidni. U slučaju da porezni obveznici ponovno postanu likvidni, a period za naplatu porezne obaveze nije istekao. Porezna uprava opoziva prethodno utvrđenu nelikvidnost. Neposredna posljedica opoziva nelikvidnosti jeste ponovno pokretanje postupka prinudne naplate.

Član 62.

- (1) Podzakonskim aktima će se postaviti kriteriji za određivanje da li dalja nastojanja naplate porezne obaveze imaju smisla onda kada je vjerojatnoča uspješne naplate minimalna ili u slučaju kada nije moguće locirati poreznog obveznika i kada nema imovine.
- (2) Kada se, u skladu sa odredbama podzakonskih akata, utvrdi da bi dalja nastojanja da se naplati porezna obaveza bila ekonomski neizvodljiva ili bi dovela do siromaštva poreznog obveznika, porezna obaveza se može proglašiti trenutno nenačinljivom.
- (3) Porezna obaveza koja je utvrđena kao trenutno nenačinljiva će i dalje biti porezna obaveza koja se duguje, a kamate i kazne će se na nju i dalje obračunavati.
- (4) Ako i kada se utvrdi da se financijska situacija poreznog obveznika promjenila ili ako se utvrdi da je moguće locirati poreznog obveznika ili pronaći imovinu, ponovno će se započeti proces naplate.

Član 63.

- (1) Kada je postupak prinudne naplate okončan, sljedeći podatci se unose u spis za prinudnu naplatu:
 - rezultati postupka koji se tiču prinudne naplate poreznih obaveza i

- da je postupak prinudne naplate okončan.
- (2) Iznos koji je naplaćen koristi se prvo za izmirenje troškova postupka prinudne naplate, a potom za izmirenje *osnovnog duga-glavnice, kazne i kamate na osnovni dug*.⁷⁶ Za dio porezne obaveze koji nije plaćen primjenjuje se postupak proglašenja porezne obaveze nenačinljivom.
- (3) *Kada se po istom spisu vodi prinudna naplata više poreznih obaveza, naplaćeni iznos se koristi za izmirenje poreznih obaveza prema sljedećem redoslijedu:*
 - *troškovi postupka prinudne naplate,*
 - *porezna obaveza i pripadajuće obračunate kamate prema redoslijedu starosti utvrđenom na osnovu datuma isteka redovitog roka za plaćanje*
 - *kamata na osnovnu poreznu obavezu.*⁷⁷
- (4) Potvrde o plaćanju poreznih obaveza koje su naplaćene dostavljaju se poreznom obvezniku.

XII - INSPEKCIJSKI NADZOR

Član 64.

- (1) Inspeksijski nadzor je ispitivanje i utvrđivanje tačne porezne obaveze poreznog obveznika od inspektora ili *zaposlenika*⁷⁸ Porezne uprave ovlaštenih za obavljanje inspeksijskog nadzora, *u skladu sa zakonom*.⁷⁹
- (2) Porezna uprava će vršiti uredsku i terensku kontrolu u skladu sa poreznim zakonima i odnosnim podzakonskim aktima. Tokom svakog inspeksijskog nadzora, Porezna uprava je dužna razjasniti sve okolnosti i činjenice bitne za obim kontrole na način koji odredi Porezna uprava, uključujući okolnosti i činjenice koje idu u korist poreznog obvezniku.
- (3) Tokom svake kontrole, inspektori ili drugi ovlašteni radnici Porezne uprave mogu iskoristiti bilo koja i sva prava Porezne uprave, po ovom zakonu, uključujući:
 - pravo da pozovu ili zahtijevaju od poreznog obveznika i drugih lica da daju izjavu i predoči dokumente i druge informacije prema članu 7. stav 1., alineja 6. ovog zakona i
 - pravo da uđu u prostorije gdje se nalaze ili bi se mogle nalaziti knjige i evidencije ili drugi predmeti iz člana 7. stava 1., alineja 7. ovog zakona.
- (4) U roku od osam (8) radnih dana po završetku kontrole, ovlašteni porezni radnik će sačiniti i poreznom obvezniku dostaviti zapisnik sa nalazima činjeničnog i pravnog stanja, kao i obrazloženje kako takvi nalazi utiču na poreznu osnovicu i poreznu obavezu poreznog obveznika.

⁷⁶ Službene novine Federacije BiH, broj 7/13

⁷⁷ Službene novine Federacije BiH, broj 7/13

⁷⁸ Službene novine Federacije BiH, broj 40/10

⁷⁹ Službene novine Federacije BiH, broj 40/10

- (5) Porezni obveznik može uložiti prigovor na zapisnik sačinjen u postupku kontrole. Prigovor se podnosi inspektoru ili drugom ovlaštenom radniku Porezne uprave u roku od pet (5) radnih dana od dana prijema zapisnika.
- (6) Inspektor ili drugi ovlašteni radnik Porezne uprave će razmotriti primjedbe koje je dostavio porezni obveznik i donijeti rješenje koje se dostavlja poreznom obvezniku. Porezni obveznik ima pravo žalbe na ovo rješenje u skladu sa odredbama Poglavlja XVI, ovog zakona.
- (7) Ako su zapisnikom utvrđene nezakonitosti i/ili nepravilnosti u pogledu obračuna, evidentiranja i plaćanja javnih prihoda, inspektori i drugi ovlašteni radnici Porezne uprave će rješenjem naložiti uplatu dodatno utvrđene porezne obaveze i dati upute o otklanjanju nedostataka i nepravilnosti u budućnosti.
- (8) Osim ako drugačije ne odluči rukovodilac nadležnog poreznog ureda, ta kontrola će se vršiti tokom redovnog radnog vremena.

Član 65.

- (1) Uredska kontrola se vrši u uredu Porezne uprave koji je pokrenuo tu kontrolu.
- (2) Uredska kontrola se vrši na osnovu podataka iz poreznih prijava, dokumenata i izjava koje da porezni obveznik, te dokumenata i podataka o poreznom obvezniku koje je prikupila i koje posjeduje Porezna uprava.
- (3) Porezna uprava može zahtijevati da porezni obveznik bude prisutan za vrijeme uredske kontrole. U tom slučaju, Porezna uprava uručit će pisani obavjest poreznom obvezniku najmanje tri (3) radna dana prije uredske kontrole. Ako se porezni obveznik slaže, uredska kontrola se može zakazati ranije. Oblik pisane obavijesti propisuje središnji ured Porezne uprave i uključuje: vrijeme i mjesto kontrole, opći predmet kontrole, uključujući poreze i periode koji su predmetom kontrole, te prava i obaveze poreznog obveznika u vezi sa kontrolom.

Član 66.

- (1) Terenska kontrola se vrši na svakoj pogodnoj lokaciji koju odredi rukovodilac poreznog ureda koji obavlja kontrolu.
- (2) Terenska kontrola se vrši na temelju podataka iz poreznih prijava, dokumenata i izjava koje da porezni obveznik, te dokumenata i podataka o poreznom obvezniku koje je prikupila i koje posjeduje Porezna uprava.
- (3) Porezni obveznik ili njegov zastupnik dužan je prisustvovati terenskoj kontroli. Porezna uprava može poreznog obveznika obavijestiti o vremenu i mjestu terenske kontrole. Ukoliko Porezna uprava obaveštava poreznog obveznika o terenskoj kontroli, to čini putem obavijesti, usmene ili pisane. Oblik pisane obavijesti propisuje Središnji ured Porezne uprave. Pisana obavijest uključuje vrijeme i mjesto kontrole, opći predmet kontrole, te prava i obaveze poreznog obveznika u vezi sa kontrolom.
- (4) Terenska kontrola neće trajati duže od devedeset (90) radnih dana, osim ako se ne produži odlukom rukovodioca nadležnog poreznog ureda.

- (5) Porezna uprava neće vršiti više od jedne (1) terenske kontrole istog poreznog obveznika u vezi sa određenom poreznom obavezom za određeni period osim ako postoji osnova za obnovu postupka.⁸⁰
- (6) Treba uložiti sve napore kako bi se poreznom obvezniku omogućilo da nastavi sa poslovanjem i tokom inspekcijskog nadzora.
- (7) *Ako prilikom kontrole zaposlenik Porezne uprave otkrije da porezni obveznik posluje nezakonito, tada će ovo predstavljati osnovu za privremeno obustavljanje poslovnih aktivnosti poreznog obveznika pečaćenjem njegovih poslovnih prostorija. Nezakonito poslovanje u smislu ovog zakona uključuje poslovanje bez dozvole, neprijavljivanje zaposlenika, poslovanje sa robom kojoj se ne zna porijeklo, nevidljivo prenošenje prometa u skladu sa poreznim zakonima i onemogućavanje ovlaštenim zaposlenicima da u skladu sa ovim zakonom izvrše inspekcijski nadzor ili neku drugu zakonom propisanu radnju.*⁸¹

Član 67.

- (1) U utvrđivanju tačne porezne obaveze poreznog obveznika za vrijeme uredske ili terenske porezne kontrole, Porezna uprava je ovlaštena koristiti indicije, kao i knjige i evidencije poreznog obveznika.

(2) Stav 2. briše se⁸²

XIII - KAMATA

Član 68.

Na iznos porezne obaveze ili kazne koja nije plaćena u propisanom roku, porezni obveznik dužan je platiti zateznu kamatu po važećoj stopi propisanoj Zakonom o stopi zatezne kamate na javne prihode, za period od dana dospijeća do dana izmirenja porezne obaveze.

Član 69.

- (1) Kada je Porezna uprava dužna izvršiti povrat preplaćene porezne obaveze prema članu 72. ovog zakona. Porezna uprava je dužna platiti kamate poreznom obvezniku po važećoj stopi propisanoj Zakonom o stopi zatezne kamate na javne prihode za period koji počinje trideset dana nakon što Porezna uprava primi zahtev za povrat od poreznog obveznika do dana povrata.
- (2) Porezne uplate izvršene unaprijed, kao i porezi koji se obustavljaju ili naplaćuju smatraju se da su plaćeni prije dana dospijeća porezne obaveze za koju su plaćanja izvršena.
- (3) Preplata porezne obaveze koja se koristi za plaćanje druge porezne obaveze poreznog obveznika smatra se, u smislu ovog člana, kao vraćena na dan dospijeća one porezne obaveze za koju se koristi višak plaćenog poreza.

⁸⁰ Službene novine Federacije BiH, broj 40/10

⁸¹ Službene novine Federacije BiH, broj 40/10

⁸² Službene novine Federacije BiH, broj 40/10

XIV - POREZNI ODBICI I POVRATI

Član 70.

- (1) Osim ako nije drugačije propisano poreznim zakonima, iznos uplate porezne obaveze koji prelazi iznos te porezne obaveze, u skladu sa stavom 5. člana 39. ovog zakona, će se iznos te preplate zajedno sa dospjelim kamatama prema članu 69. ovog zakona, odbiti od buduće porezne obaveze ili vratiti poreznom obvezniku u skladu sa odredbama ovog poglavlja.
- (2) Nadležni porezni ured obavještava poreznog obveznika koji je preplatio svoju poreznu obavezu o preplati u roku od dvadeset (20) radnih dana od dana otkrivanja da je preplata izvršena. Obavijest uključuje ukupan iznos preplate, iznos preplate koji će se automatski odbiti od buduće porezne obaveze prema članu 71. ovog zakona, i iznos preplate koji se može odbiti od buduće porezne obaveze ili vratiti poreznom obvezniku u skladu sa članom 72. ovog zakona.

Član 71.

- (1) Iznos preplate će se automatski odbiti do iznosa druge porezne obaveze poreznog obveznika, *vodeći računa o pripadnosti prihoda*.⁸³
- (2) Ako je druga porezna obaveza poreznog obveznika veća od iznosa preplate, onda će se preplata koristiti za izmirenje te porezne obaveze na način propisan u st. 2. i 3. člana 39. ovog zakona.
- (3) Iznos preplate koji je automatski odbijen, prema stavu 1. ovog člana, smatra se plaćenim na dan uplate koje je rezultirala preplatom.

Član 72.

Ako je ukupni iznos preplate koji se automatski odbija od druge porezne obaveze, prema članu 71. ovog zakona, veći od te porezne obaveze, porezni obveznik može birati da Porezna uprava preplatom izmiri buduće porezne obaveze ili tražiti povrat preplate. Povrat preplate koji porezni obveznik zahtijeva prema stavu 1. isplatit će se u roku od dvadeset (20) radnih dana nakon prijema zahtjeva, osim ako nije drugačije propisano poreznim zakonima.

XV - ROKOVI /ZASTARA⁸⁴

Član 73.

- (1) Osim slučajeva iz stava 2. ovog člana, razrez iz Poglavlja X ovog zakona može se izvršiti u sljedećim rokovima:

⁸³ Službene novine Federacije BiH, broj 40/10

⁸⁴ Službene novine Federacije BiH, broj 40/10

- za porez i kaznu koja se odnosi na taj porez, u roku od pet (5) godina nakon što je porezna prijava za taj porez podnesena ili nakon isteka zakonskog roka za podnošenje porezne prijave, računajući od dana koji je kasnije nastupio;⁸⁵
- za kaznu koja se ne odnosi na određeni porez, u roku od pet (5) godina nakon što je porezni prekršaj za koji je vezana ova kazna počinjen; i
- za kamatu, u roku u kojem se razrezuje porez ili kazna na koju se plaća kamata prema ovom članu.

(2) Razrez se može izvršiti u bilo koje vrijeme:

- za porez ili kaznu koja se odnosi na taj porez, ako je porezna prijava za taj porez lažna ili ako porezna prijava za taj porez nije podnesena;⁸⁶ i
- za kaznu koja se ne odnosi na određeni porez, ako je lice koje je počinilo porezni prekršaj namjerno prikriло ili poduzelo bilo koju radnju da sakrije prekršaj od poreznog organa.

Član 74.

(1) Kada je porezna obaveza dospjela za naplatu može se naplatiti uz primjenjivanje mjera iz Poglavlja XI ovog zakona ili u sudskom postupku samo ako su mjere naplate ili sudski postupak počeli:

- u roku od pet (5) godina nakon što je prijava za taj porez podnesena od poreznog obveznika, ili
- u roku od pet (5) godina od dana izvršnosti porezne obaveze koju je utvrdila Porezna uprava podnošenjem prijave u ime poreznog obveznika ili rješenjem o dodatno utvrđenim porezbnim obavezama,⁸⁷
- prije isteka bilo kojeg dodatnog roka za naplatu pisano dogovorenog između poreznog organa i poreznog obveznika.

(2) Rok za naplatu ne teče dok traje sudski postupak za naplatu porezne obaveze.

(3) U slučaju poreznog obveznika - fizičkog lica, rok za naplatu ne teče za period tokom kojeg je to fizičko lice izvan Federacije u neprekidnom trajanju od šest (6) mjeseci.

(4) U slučaju najavljenog stečaja ili likvidacije poreznog obveznika, rok za naplatu porezne obaveze će se produžiti do donošenja odluke o stečaju ili likvidacije plus 6 mjeseci.

(5) Ako je odobreno produženje roka za izmirenje porezne obaveze poreznom obvezniku, rok za naplatu ne teče za period za koji je rok za izmirenje produžen.

⁸⁵ Službene novine Federacije BiH, broj 40/10

⁸⁶ Službene novine Federacije BiH, broj 40/10

⁸⁷ Službene novine Federacije BiH, broj 40/10

Član 74a.⁸⁸

- (1) *Zastarjevanje prava na razrez i prava na naplatu poreza, kamata, troškova prinudne naplate i novčanih kazni prekida se svakom službenom radnjom nadležnog poreznog organa poduzetoj u cilju razreza i naplate poreza.*
- (2) *Poslije svakog prekida zastarjevanje počinje teći iznova, a vrijeme koje je prošlo prije prekida ne računa se u zakonom određeni rok za zastarjelost.*

Član 75.

Zahtjev za odbijanje od buduće porezne obaveze ili povrat preplaćene porezne obaveze, prema članu 72. ovog zakona, porezni obveznik mora podnijeti u roku od tri (3) godine od dana uplate porezne obaveze.

XVI - ŽALBE

Član 76.

- (1) Na rješenje Porezne uprave kojim se utvrđuje dodatno razrezana porezna obaveza u postupku kontrole ili na poreznu prijavu koju je Porezna uprava podnijela u ime poreznog obveznika, porezni obveznik ima pravo žalbe.
- (2) *Žalba se neposredno predaje ili šalje poštom organu koji je donio prvostepeno rješenje u roku od osam (8) dana od dana prijema prvostepenog rješenja.*
- (3) Kad prvostepeni organ nađe da je podnesena žalba dopuštena, pravovremena i izjavljena od ovlaštenog lica, a pobijano rješenje nije zamjenio novim rješenjem, u skladu sa zakonom, dužan je bez odgađanja, a najkasnije u roku od osam (8) dana od dana prijema žalbe poslati žalbu Ministarstvu na rješavanje.
- (4) *Ministarstvo kao drugostepeni organ rješava po žalbi u roku od trideset (30) dana od dana prijema žalbe od strane prvostepenog organa.*⁸⁹
- (5) Žalba odlaže izvršenje rješenja.

Član 77. – BRISAN⁹⁰

Član 78.

- (1) Protiv rješenja drugostepenog organa, dopuštena je tužba *nadležnom sudu u Federaciji.*⁹¹
- (2) Tužba *nadležnom sudu u Federaciji* podnosi se u roku od trideset (30) radnih dana od dana prijema rješenja drugostepenog organa.
- (3) Podnošenje tužbe *nadležnom sudu u Federaciji* ne odlaže izvršenje rješenja Porezne uprave.

⁸⁸ Službene novine Federacije BiH, broj 40/10

⁸⁹ Službene novine Federacije BiH, broj 40/10

⁹⁰ Službene novine Federacije BiH, broj 40/10

⁹¹ Službene novine Federacije BiH, broj 40/10

Član 79.

- (1) Pored rješenja kojim se utvrđuje dodatno razrezana porezna obaveza u postupku kontrole, porezni obveznik ima pravo žalbe i na sva druga rješenja Porezne uprave koja se izdaju u skladu sa odredbama ovog zakona.
- (2) Žalbe na sva rješenja kojim se ne utvrđuje dodatno razrezana porezna obavezan u postupku kontrole ne odlažu izvršenje rješenja, a rješavaju se i podnose po istom postupku utvrđenom u članovima 76. do člana 78. ovog zakona.

XVII - KAZNENE ODREDBE

Član 80.

- (1) Porezni prekršaj je zakonom ili podzakonskim aktima utvrđena radnja lica koje je prouzrokovalo povredu poreznih propisa ili je propustilo da ih ispoštuje i za koje je predviđena određena kazna.
- (2) Lice koje počini porezni prekršaj podliježe odgovarajućoj kazni. Nijedno lice podliježe kazni za porezni prekršaj osim onda kada je kazna za taj prekršaj propisana poreznim zakonima ili podzakonskim aktima.
- (3) Licu se za svaki počinjeni prekršaj izriče samo jedna kazna. Uz kaznu se može izreći i zaštitna mjera.
- (4) Strana pravna lica ili organizacije, strani državljanji i lica bez državljanstva odgovaraju za porezne prekršaje pod istim uvjetima kao pravna lica, organizacije i fizička lica Federacije.
- (5) Na počinitelja prekršaja se primjenjuje propis koji je važio u vrijeme izvršenja prekršaja.
- (6) Ako je poslije izvršenja prekršaja propis izmijenjen, primijenit će se propis koji je blaži za počinitelja prekršaja.
- (7) Osim ako nije drugačije propisano poreznim zakonima, kazna se izriče za svaki prekršaj koji počini neko lice.
- (8) Porezna uprava može lice oslobođiti prekršajnog postupka iako je počinilo prekršaj:
 - ako je lice dobrotljivo i tačno prijavila prekršaj poreznom organu prije obavljenja o namjerama vršenja porezne kontrole, odnosno prije nego je taj prekršaj otkriven od bilo kojeg službenika ili organa Federacije i
 - ako u potpunosti surađuje prilikom utvrđivanja odgovarajuće porezne obaveze.
- (9) Lice iz prethodnog stava dužno je platiti kamatu na dospjelu poreznu obavezu.

Član 81.

- (1) *Pravna osoba koja prekrši bilo koju proceduru registriranja kod Porezne uprave prema Poglavlju VI. ovog zakona ili koja se ne registrira na vrijeme bit će kažnjena novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 10.000,00 KM.⁹²*
- (2) *Za prekršaj iz stava 1. ovog člana odgovorna osoba u pravnom licu kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 3.000,00 KM.⁹³*
- (3) *Fizička osoba koja prekrši bilo koju proceduru registriranja kod Porezne uprave prema poglavljvu VI. Zakona ili koja se ne registruje na vrijeme, bit će kažnjena novčanom kaznom u iznosu od 200,00 KM do 2.000,00 KM.⁹⁴*

Član 82.

Lice koje prekrši odredbe iz člana 14. ovog zakona prilikom davanja informacija o otvaranju računa u OOPP bit će kažnjeno novčanom kaznom u iznosu do 1.000,00 KM. Ako se informacija dostavi nakon 30 dana po isteku roka za davanje informacija ili je uopće ne dostavi, kazna će biti do 5.000,00 KM.

Član 83.

Lice koje se ne odazove na uredno uručen poziv koji je upućen tom licu u skladu sa članom 8. ovog zakona, kaznit će se novčanom kaznom u iznosu do 1.000,00 KM.

Član 84.

- (1) *Pravna osoba koja ne podnese poreznu prijavu Poreznoj upravi na način propisan ovim ili bilo kojim poreznim zakonom Federacije bit će kažnjena novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 do 20.000,00 KM.⁹⁵*
- (2) *Za prekršaj iz stava 1. ovog člana odgovorna osoba u pravnom licu kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 3.000,00 KM.⁹⁶*
- (3) *Fizička osoba koja ne podnese poreznu prijavu Poreznoj upravi na način propisan ovim ili bilo kojim poreznim zakonom Federacije bit će kažnjena novčanom kaznom u iznosu od 300,00 KM do 3.000,00 KM.*
- (4) *Za svaku prijavu koju mora sačiniti Porezna uprava u ime poreznog obveznika, propisuje se novčana kazna u iznosu od 500,00 KM do 50.000,00 KM.⁹⁷*

Član 85.

- (1) Lice koje u svojoj prijavi prijavi poreznu obavezu koja manja od stvarne porezne obaveze, dužno je platiti kaznu od 10% od stvarne porezne obaveze.

⁹² Službene novine Federacije BiH, broj 40/10

⁹³ Službene novine Federacije BiH, broj 27/12

⁹⁴ Službene novine Federacije BiH, broj 40/10

⁹⁵ Službene novine Federacije BiH, broj 40/10

⁹⁶ Službene novine Federacije BiH, broj 27/12

⁹⁷ Službene novine Federacije BiH, broj 40/10

- (2) Lice koje u svojoj poreznoj prijavi prijavi poreznu obavezu koja je manja od 50% od stvarne porezne obaveze poreznog obveznika dužna je pored kazne iz stava 1. platiti i kaznu u iznosu od 50% od iznosa razlike stvarne i prijavljene porezne obaveze.

Član 86.

Lice koje ne podnese obavijesnu prijavu Poreznoj upravi na način propisan i članom 23. ovog zakona, bit će kažnjena novčanom kaznom u iznosu od 200,00 KM za svaki taj propust, maksimalno do 25.000,00 KM.

Član 87.

Lice koje ne podnese prijavu za porez po odbitku Poreznoj upravi na način propisan članom 24. ovog zakona, bit će kažnjeno novčanom kaznom u iznosu od 200,00 KM za svaki taj propust, maksimalno do 50.000,00 KM.

Član 88.

- (1) *Pravna osoba koja se ne pridržava procedura za vođenje knjiga i evidencija koje je dužna voditi u skladu sa poreznim zakonima i koja ne dostavi Poreznoj upravi porezne isprave u rokovima propisanim poreznim zakonima, bit će kažnjena novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 KM do 20.000,00 KM.⁹⁸*
- (2) *Za prekršaj iz stava 1. ovog člana odgovorna osoba u pravnom licu kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 3.000,00 KM.⁹⁹*
- (3) *Fizička osoba koja se ne pridržava procedura za vođenje knjiga i evidencija koje je dužna voditi u skladu sa poreznim zakonima i koja ne dostavi Poreznoj upravi porezne isprave u rokovima propisanim poreznim zakonima, bit će kažnjena novčanom kaznom u iznosu od 200,00 KM do 2.000,00 KM.¹⁰⁰*

Član 89.

OOPP koja prekrši bilo koju od procedura prilikom otvaranja računa za neko lice u skladu sa članom 19. ovog zakona, bit će kažnjeno novčanom kaznom u iznosu od 50.000,00 KM za svaki takav propust.

⁹⁸ Službene novine Federacije BiH, broj 40/10

⁹⁹ Službene novine Federacije BiH, broj 27/12

¹⁰⁰ Službene novine Federacije BiH, broj 40/10

Član 90. – BRISAN¹⁰¹

Član 91. – BRISAN¹⁰²

Član 92. – BRISAN¹⁰³

Član 93. – BRISAN¹⁰⁴

Član 94.

Lice koje ne da ili odbije da da svoj identifikacioni broj poreznog obveznika licima koja su po poreznim zakonima ovlašteni tražiti identifikacioni broj poreznog obveznika, bit će kažnjeno novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 KM za svaki od ovih propusta ili odbijanja.

Član 94a.¹⁰⁵

- (1) *Pravna osoba koja u danom roku ne otkloni nedostatke koje joj je rješenjem naložio porezni inspektor bit će kažnjena novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 KM do 20.000,00 KM.*
- (2) *Za prekršaj iz stava 1. ovog člana odgovorna osoba u pravnom licu kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 3.000,00 KM.¹⁰⁶*
- (3) *Fizička osoba koja u danom roku ne otkloni nedostatke koje joj je rješenjem naložio porezni inspetkor, bit će kažnjena novčanom kaznom u iznosu od 500.00 KM do 5.000,00 KM.*

Član 94b.¹⁰⁷

- (1) *Pravna osoba kod koje se utvrde nazakonitosti iz člana 66. Zakona bit će kažnjena novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 KM do 30.000,00 KM.*
- (2) *Za prekršaj iz stava 1. ovog člana odgovorna osoba u pravnom licu kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 3.000,00 KM.¹⁰⁸*
- (3) *Fizička osoba kod koje se utvrde nazakonitosti iz člana 66. Zakona bit će kažnjena novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 5.000,00 KM.*

¹⁰¹ Službene novine Federacije BiH, broj 44/22

¹⁰² Službene novine Federacije BiH, broj 44/22

¹⁰³ Službene novine Federacije BiH, broj 44/22

¹⁰⁴ Službene novine Federacije BiH, broj 44/22

¹⁰⁵ Službene novine Federacije BiH, broj 40/10

¹⁰⁶ Službene novine Federacije BiH, broj 27/12

¹⁰⁷ Službene novine Federacije BiH, broj 40/10

¹⁰⁸ Službene novine Federacije BiH, broj 27/12

XVIII - PODZAKONSKI AKTI I MIŠLJENJA FEDERALNE POREZNE UPRAVE

Član 95.

- (1) Ministarstvo izdaje, u okvirima svojih ovlaštenja i u skladu sa zakonima Federacije, podzakonske akte za provedbu ovog ili drugih poreznih zakona.
- (2) Podzakonski akti se objavljaju u "Službenim novinama Federacije BiH".
- (3) Podzakonski akti Ministarstva ne mogu biti u suprotnosti sa poreznim zakonima i drugim zakonima Federacije.

Član 96.

- (1) *Porezna uprava je dužna, na zahtjev poreznih obveznika, davati mišljenja i odgovore na pitanja u vezi sa primjenom propisa kojim se reguliraju porezi, doprinosi i takse, a za čiju naplatu i kontrolu je nadležna.*
- (2) *Način i postupak davanja mišljenja iz prethodnog stava propisat će ministar podzakonskim aktom u roku od šezdeset (60) dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.¹⁰⁹*

XIX - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 97.

Podzakonski akti iz ovog zakona donijet će se u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 98.

Zakon o Poreznoj upravi Federacije BiH ("Službene novine Federacije BiH", br. 18/96 i 32/00) prestaje da važi tridesetog dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Član 99.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH", a njegova primjena počinje po isteku trideset dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

¹⁰⁹ Službene novine Federacije BiH, broj 40/10